

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2018

Íslenski lífeyrissjóðurinn
Austurstræti 11
101 Reykjavík
kt. 430990-2179

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	2 - 3
Skýrsla stjórnar	4 -7
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	8
Efnahagsreikningur	9
Yfirlit um sjóðstreymi	10
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	11
Skýringar	12-43
Sérgreind yfirlit deilda	43-45

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðsfélaga Íslenska lífeyrissjóðsins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018, breytingu á handbæru fé á árinu 2018 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda* hér fyrir neðan. Við erum óháð Íslenska lífeyrissjóðnum í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdarstjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi sjóðsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningnum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdarstjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.

Áritun óháðs endurskoðanda

- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Reykjavík, 10. apríl 2019

Baker Tilly Rýni

Kristinn Kristjánsson
endurskoðandi

Skýrsla stjórnar

Um Íslenska lífeyrissjóðinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn var stofnaður í júní 1990. Tilgangur sjóðsins, samkvæmt 2. gr. samþykktá hans er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja þeim og erfingjum þeirra lífeyri. Á sjóðfélagafundi 30. júní 1998 var samþykkt að breyta Íslenska lífeyrissjóðnum í alhliða lífeyrissjóð samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Fjármálaráðuneytið veitti sjóðnum leyfi til starfrækslu lífeyrissjóðs 20. október 1999.

Starfsemi sjóðsins á nýliðnu ári fólst í að taka við iðgjöldum sjóðfélaga og ávaxta þau í samræmi við lög um lífeyrissjóði, samþykktir og fjárfestingastefnu sjóðsins. Á árinu 2018 voru haldnir 12 formlegir fundir hjá stjórn sjóðsins auk ársfundar sem haldinn var 27. apríl. Enginn starfsmaður er hjá Íslenska lífeyrissjóðnum, en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans hf. sér bankinn um rekstur sjóðsins.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign til greiðslu lífeyris var 80.401,1 m.kr., í lok árs 2018 og hafði vaxið um 9.700,6 m.kr. sem er um 13,7% vöxtur á árinu.

Fjöldi sjóðfélaga, iðgjöld og lífeyrisgreiðslur

Í lok árs 2018 voru sjóðfélagar, þ.e. þeir sem eiga réttindi í sjóðnum 37.265, samanborið við 34.801 í lok árs 2017. Virkir sjóðfélagar í árslok 2018, þ.e. einstaklingar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins á mánuði, voru 15.524 samanborið við 13.245 á árinu 2017 sem samsvarar 15,2% fjölgun á milli ára. Fjöldi virkra lífeyrisþega var 531 talsins ár árinu 2018 samanborið við 454 á árinu 2017. Þá námu iðgjöld sjóðfélaga 8,9 ma.kr. samanborið við 7,4 ma.kr. á árinu 2017 sem er 20,3% hækkun á milli ára. Lífeyrisgreiðslur námu 911 m.kr. á árinu 2018 samanborið við 776 m.kr. árið 2017. Á árinu 2018 greiddu 2.279 sjóðfélagar viðbótarlífeyrissparnað inn á lán en á árinu 2018 voru þeir samtals 2.232. Samtals greiddu þessir sjóðfélagar 1.398,5 m.kr. inn á lán samanborið við 1.258,2 m.kr. árið áður.

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Samkvæmt rekstrarsamningi við Landsbankann greiðir sjóðurinn umsýsluþóknun til bankans sem nemur 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvísitölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af enda sé ávöxtun sjóðsins jákvæð. Umsýsluþóknun skiptist á milli fjárfestingagjalda og rekstrarkostnaðar sjóðsins.

Fjárfestingatekjur að frádregnum fjárfestingagjöldum voru 3.241 m.kr. árið 2018 samanborið við 4.273 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður var 177,2 m.kr. á árinu 2018 eða 0,22% af hreinni eign í árslok, sem er sama hlutfall og árið áður.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt sjóðsins var unnin af Bjarna Guðmundssyni tryggingastærðfræðingi. Samkvæmt útreikningum hans eru heildareignir samtryggingadeildar 1,9% lægri en heildarskuldbindingar deildarinnar. Áfallin staða er jákvæð um 208 m.kr. eða 1,3% af áfallinni skuldbindingu. Þegar tekið hefur verið tillit til framtíðar eru skuldbindingar 832 m.kr. hærri en eignir. Samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt fyrir árið 2017 var heildaskuldbinding sjóðsins jákvæð sem nemur 0,9%. Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða má munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga ekki vera meiri en 10%. Sama gildir ef munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár.

Skýrsla stjórnar

Ávöxtun sjóðsins og fjárfestingumhverfi

Nafnávöxtun deilda Íslenska lífeyrissjóðsins árið 2018 var á bilinu 3,8 – 5,0% en verðbólga á tímabilinu nam 3,25%.

Nafnávöxtun ávöxtunarleiða sjóðsins

Nafnávöxtun	2018	2017	2016
Líf I	3,6%	6,3%	1,1%
Líf II	3,8%	6,4%	2,9%
Líf III	4,4%	6,6%	4,1%
Líf IV	5,1%	6,2%	6,1%
Samtrygging	4,3%	6,6%	3,4%

Árið 2018 var sveiflukennt á innlendum hlutabréfamarkaði. Árið fór ágætlega af stað og í lok maí hafði úrvalsvísitalan (OMX18) hækkað um 5,5 %. Tvær nýskráningar á aðalmarkað Kauphallarinnar fóru fram á árinu. Í maí var fasteignafélagið Heimavellir skráð á markað, en gengi félagsins lækkaði nokkuð eftir skráninguna. Í júní voru hlutabréf í Arion banka hf. skráð á markað, þó nokkur umfram eftirspurn var eftir bréfum félagsins í útboðinu. Gengi bréfa félagsins hækkaði nokkuð eftir útboðið, en fór síðan að lækka eftir því sem leið á haustið og í árslok var gengi bréfanna á svipuðu röli og arðsleiðrétt útboðsgengi.

Bréf Haga hf. hækkuðu mest á árinu eða um 33,3% að teknu tilliti til arðgreiðslna. Hlutabréf Sýn hf. lækkuðu mest á árinu eða um 38,3% en samruni félagsins við 365 miðla hf. gekk ekki eins og vonir stóðu til, með þeim afleiðingum að félagið sendi frá sér tvær afkomuviðvaranir í lok árs. Úrvalsvísitala innlendra hlutabréfa (OMX18) lækkaði um 1,2% á árinu. Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hækkaði stýrivexti um 0,25% á árinu og stóðu þeir í 4,5% í árslok.

Árið 2018 var erfitt á erlendum hlutabréfamörkuðum sérstaklega kom desember illa út. Heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World Index) lækkaði um 10,4% mælt í Bandaríkjadal. Gengi íslensku krónunnar lækkaði á árinu um rúmlega 11% gagnvart USD og tæplega 7% gagnvart Evru.

Árið 2018 var gott ár á skuldabréfamarkaði. Meginvextir Seðlabanka Íslands voru 4,25% í ársbyrjun og héldust óbreyttir fram í nóvember þegar Peningastefnunefnd Seðlabankans hækkaði vexti um 0,25 prósentustig, á þeim forsendum meðal annars að horfur voru á að verðbólga myndi halda áfram að aukast og yrði yfir markmiði árið 2019. Verðbólga fór í fyrsta sinn yfir 2,5% verðbólguþröng Seðlabankans á árinu en það gerðist síðast árið 2014. Krafa verðtryggðra ríkisskuldabréfa lækkaði en krafa óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hækkaði á árinu. Ávöxtun var þó jákvæð bæði á verðtryggðum og óverðtryggðum ríkisskuldabréfum. Til dæmis hækkaði vísitala ríkisskuldabréf, NOMX1BB, um 6,55% yfir árið. Óverðtryggða 10 ára vísitalan, OMXI10YNI, hækkaði um 1,3% og verðtryggða 10 ára vísitalan, OMXI10YI, hækkaði um 8,76%. Einnig var góð ávöxtun á öðrum skuldabréfum en ávöxtun til dæmis á skuldabréfavisitölunni Gamma CBI hækkaði um 7,15%.

Skýrsla stjórnar

Stjórnarhættir

Stjórn sjóðsins leggur áherslu á góða stjórnarhætti við daglega stjórnun og rekstur sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett sjóðnum starfs- og siðareglur sem mæla fyrir um almennar skyldur stjórnar, starfsmanna sem og annarra aðila sem vinna fyrir hönd sjóðsins. Ber öllum að hafa það að markmiði að stuðla að heiðarleika, réttisýni og sanngirni í viðskiptum og efla traust sjóðfélaga og almennings á sjóðnum.

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáraáhættu, samþjöppunaráhættu, aðra áhættuþætti, álagspróf séreignardeildar og vikmarkaefirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti. Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks áhættustjóra sjóðsins.

Önnur mikilvæg atriði

Ársreikningur þessi er gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Íslenski lífeyrissjóðurinn metur öll verðbréf á markaðsverði. Á árinu 2018 voru gerðar þær breytingar á samþykktum sjóðsins að frá og með aðalfundi á árinu 2019 verða allir stjórnarmenn kosnir af sjóðfélögum á aðalfundi sjóðsins.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík, 10. apríl 2019

Stjórn

Atli Atlason

Þórir Óskarsson

Snorri Ómarsson

Una Eypórsdóttir

Erla Ósk Ásgeirsdóttir

Framkvæmdastjóri

Ólafur Páll Gunnarsson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		3.696.096.846	3.273.459.224
Iðgjöld launagreiðenda		5.049.220.701	4.015.574.167
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		174.038.554	116.874.351
		<u>8.919.356.101</u>	<u>7.405.907.742</u>
Sérstök aukaframlög	3	35.609.924	25.142.965
		<u>8.954.966.025</u>	<u>7.431.050.707</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	894.653.711	765.587.562
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga		1.398.474.039	1.258.181.474
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð		25.100.058	21.245.559
		<u>2.318.227.808</u>	<u>2.045.014.595</u>
Fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	317.942.276	1.418.997.024
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	2.935.124.782	2.917.390.277
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		462.309	1.027.392
Vaxtatekjur af handbæru fé		47.155.330	25.068.793
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		6.906.073	12.113.992
Fjárfestingargjöld	7	-66.490.747	-102.068.320
		<u>3.241.100.023</u>	<u>4.272.529.158</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	177.185.607	159.052.680
		<u>177.185.607</u>	<u>159.052.680</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		9.700.652.634	9.499.512.590
Hrein eign frá fyrra ári		70.700.503.404	61.200.990.814
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		80.401.156.038	70.700.503.404

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir		2018	2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	25.907.384.617	28.085.659.551
Skuldabréf	10	49.830.604.058	41.612.353.872
Bundnar bankainnstæður		0	23.866.539
		<u>75.737.988.675</u>	<u>69.721.879.962</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	2, 15	212.055.429	160.803.919
Aðrar kröfur	16	58.872.844	6.850.314
		<u>270.928.273</u>	<u>167.654.233</u>
Handbært fé		4.453.867.316	1.136.299.673
	Eignir	<u>80.462.784.264</u>	<u>71.025.833.868</u>
SKULDIR			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir	17	61.628.226	325.330.465
	Skuldir	<u>61.628.226</u>	<u>325.330.465</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls		<u>80.401.156.038</u>	<u>70.700.503.403</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls			
Líf I		19.916.372.916	17.729.146.691
Líf II		18.901.093.635	16.884.290.396
Líf III		14.889.142.800	13.151.210.080
Líf IV		9.399.225.754	8.116.923.587
Samtrygging		17.295.320.933	14.818.932.649
		<u>80.401.156.038</u>	<u>70.700.503.403</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2018

	2018	2017
Inngreiðslur		
Iðgjöld	8.906.273.442	7.323.944.096
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	51.816.320	25.153.862
Aðrar inngreiðslur	45.195	241.732
	8.958.134.957	7.349.339.690
Útgreiðslur		
Lífeyrir	910.624.926	775.646.239
Rekstrarkostnaður	154.415.364	222.859.198
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.398.474.039	1.258.181.474
Aðrar útgreiðslur	228.561.410	-778.747 kr.
	2.692.075.738	2.255.908.164
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	6.266.059.219	5.093.431.526
Fjárfestingahreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	205.565.693	1.712.068.671
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.973.866.173	-11.536.911.458
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	14.330.714.890	13.938.787.017
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.205.371.336	1.147.400.770
Keypt skuldabréf	-20.303.391.964	-17.271.565.255
Seld skuldabréf	11.597.509.475	7.455.752.027
	-2.938.096.743	-4.554.468.228
Hækkun á handbæru fé	3.327.962.476	538.963.298
Gengistap af handbæru fé	-10.394.833	-26.757.456
Handbært fé í upphafi árs	1.136.299.674	624.093.832
Handbært fé í lok árs	4.453.867.316	1.136.299.674

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

Tryggingafræðileg staða 2018

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		17.195.779.858		17.195.779.858
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-955.088.645		-955.088.645
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-19.952.568		-19.952.568
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar				0
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		-201.384.889	-729.224.722	-930.609.611
Núvirði framtíðariðgjalda			28.471.538.355	28.471.538.355
Eignir samtals		<u>16.019.353.756</u>	<u>27.742.313.633</u>	<u>43.761.667.389</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		12.710.385.637	22.993.182.268	35.703.567.905
Örorkulífeyrir		2.444.184.132	4.481.231.486	6.925.415.618
Makalífeyrir		647.405.426	1.071.040.343	1.718.445.769
Barnalífeyrir		9.391.925	236.756.112	246.148.037
Skuldbindingar samtals		<u>15.811.367.120</u>	<u>28.782.210.209</u>	<u>44.593.577.329</u>
Eignir umfram skuldbindingar		207.986.636	-1.039.896.576	-831.909.940
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		1,3%	-3,6%	-1,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		5,1%	-1,5%	0,9%

Tryggingafræðileg staða 2017

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		14.818.932.650		14.818.932.650
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-711.463.731		-711.463.731
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-62.577.484		-62.577.484
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		-75.800.235		-75.800.235
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		-184.527.837	-658.272.518	-842.800.355
Núvirði framtíðariðgjalda			23.550.653.219	23.550.653.219
Eignir samtals		<u>13.784.563.363</u>	<u>22.892.380.701</u>	<u>36.676.944.063</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		10.442.621.634	18.485.708.542	28.928.330.176
Örorkulífeyrir		2.058.656.079	3.567.018.329	5.625.674.408
Makalífeyrir		609.447.054	963.146.630	1.572.593.684
Barnalífeyrir		4.421.667	219.587.461	224.009.128
Skuldbindingar samtals		<u>13.115.146.434</u>	<u>23.235.460.962</u>	<u>36.350.607.396</u>
Eignir umfram skuldbindingar		669.416.929	-343.080.261	326.336.667
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		5,1%	-1,5%	0,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		2,8%	-1,8%	0,1%

1. Starfsemi

Íslenski lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Lífeyrissjóðurinn er aldurstengdur sjóður sem rekur bæði séreignadeild og samtryggingardeild.

Samtrygging

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Frjáls aðild er að lífeyrissjóðnum og hafa allir þeir sem ekki er skylt að greiða lágmarksiðgjald til annars lífeyrissjóðs heimild til að greiða í þennan sjóð. Samtryggingardeild fylgir sambærilegri fjárfestingastefnu og Líf II. Stefnt er að því að fjárfesta 61,8% í innlendum skuldabréfum, 12,3% í skráðum hlutabréf, 3,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,3% í erlendum skuldabréfum og 19,3% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í lífeyrissjóðnum ásamt öðrum sem þess óska er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignadeild. Séreignadeildin býður upp á fjórar ávöxtunarleiðir með mismunandi ávöxtun og áhættu.

Líf I

Líf I hentar þeim sem eiga 20 ár eða meira eftir af söfnunartíma sínum og eru tilbúnir að taka meiri áhættu og ná þannig hærri ávöxtun til lengri tíma. Stefnt er að góðri langtímaávöxtun en sveiflur í ávöxtun geta orðið nokkrar yfir skemmri tímabil. Fjárfestingarstefnan mótast af því að leyfilegt er að nýta fjölbreytt tækifæri sem bjóðast á verðbréfamörkuðum. Stefnt er að því að fjárfesta 52,3% í innlendum skuldabréfum, 15,8% í skráðum innlendum hlutabréfum, 4,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 2,8% í erlendum skuldabréfum og 24,8% í skráðum erlendum hlutabréfum.

Líf II

Líf II hentar þeim sem eiga meira en 5 ár eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem kjósa að taka hóflega áhættu með lífeyrissparnaðinn sinn. Stefnt er að því að fjárfesta 61,8% í innlendum skuldabréfum, 12,3% í innlendum skráðum hlutabréfum, 3,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,3% í erlendum skuldabréfum og 19,3% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Líf III

Líf III hentar þeim sem eiga skamman tíma eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem vilja stöðuga ávöxtun sem sveiflast lítið. Stefnt er að því að fjárfesta 71,3% í innlendum skuldabréfum, 8,8% í innlendum skráðum hlutabréfum, 2,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,8% í erlendum skuldabréfum og 13,8% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Líf IV

Líf IV hentar þeim sem eru að nálgast töku lífeyris eða eru nú þegar farnir að taka út lífeyri. Stefnt er að því að fjárfesta 100% af eignum ávöxtunarleiðarinnar í skuldabréfum með ábyrgð ríkis.

Tilgreind séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur á móti tilgreindri séreign. Tilgreind séreign myndast af iðgjaldi sjóðfélaga sem greiðir skylduiðgjald til annars lífeyrissjóðs en Íslenska lífeyrissjóðsins. Tilgreind séreign er að fullu séreign sjóðfélagens. Við andlát sjóðfélaga fellur tilgreinda séreignin til erfingja hans og skiptist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Tilgreind séreign er laus til útborgunar frá 67 ára aldri. Þó er heimilt að hefja útborgun með jöfnum greiðslum frá 62 til 67 ára aldurs. Hafi lífeyrissjóður sem samtryggingarhluti iðgjalds er greiddur til aðrar reglur fer um útborgun tilgreindrar séreignar samkvæmt þeim.

Lífeyrisréttindi

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrisréttinda í samtryggingu ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira og leitt hefur til tekjuskerðingar. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er aldurstengd. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar í samtryggingu með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrisréttindi í séreignadeild miðast við innborguð iðgjöld réttihafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að hefja töku séreignarsparnaðar þegar réttihafi er orðinn 60 ára, en þó ekki fyrr en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrisréttinda í séreign.

Útgreiðsluleiðir

Lífeyrissjóðurinn hefur, frá því að hann fékk starfsleyfi, boðið fjóra kosti (leið I-IV) við öflun lágmarkstryggingaverndar og hafa sjóðfélagar getað valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn. Ef sjóðfélagi velur sér ekki ákveðna leið er hann sjálfkrafa settur í leið I. Frá 15. maí 2003 hafa sjóðfélagar eingöngu getað valið milli leiða I og III við inngöngu í sjóðinn. Þeir sjóðfélagar sem höfðu valið leið II eða IV, fyrir 15. maí 2003, geta þó haldið áfram að greiða til sjóðsins samkvæmt þeim leiðum.

Munur leiðanna liggur í því hvernig lögbundið iðgjald sjóðfélaga skiptist á milli samtryggingar, bundinnar séreignar og frjálsrar séreignar. Allt iðgjald umfram lögbundið lágmarksiðgjald fer í séreign. Frjáls séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri. Bundin séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri og greiðist með jöfnum greiðslum til þess tíma er greiðslur úr samtryggingu hefjast. Val útgreiðsluleiðar ræður því hvenær greiðslur úr samtryggingu hefjast. Frjáls séreign og bundin séreign eru að fullu eign sjóðfélagens og erfist samkvæmt erfðalögum. Greiðsla lífeyris úr samtryggingu hefst við 70 ára aldur, eða síðar, eftir því hvaða útgreiðsluleið er valin, og greiðist til æviloka. Samtryggingin tryggir sjóðfélögum ævilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Starfræksla sjóðsins

Landsbankinn annast starfrækslu lífeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og bankans. Skrifstofa sjóðsins er að Austurstræti 11, 101 Reykjavík.

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustýringarstefnu. Í stefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyrstryggingaáhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáraáhættu, samþjöppunaráhættu auk annarra áhættuþátta. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar voru við lánastofnanir í lok árs 2018.

Með fullnægjandi áhættustýringu og innra eftirliti hjá Íslenska lífeyrissjóðnum aukast líkur á að starfsemi og tryggingafræðileg staða hans sé í ásættanlegu horfi með hliðsjón af hagsmunum sjóðfélaga. Horft er til þess að áhættustýring sé ferli sem stuðlar að aukinni meðvitund, skilvirkni og árangri, ásamt því að stuðla að því að lögum og reglum sé framfylgt.

Árangursríkt áhættustýringarferli samanstendur af áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, ferli og skýrslugjöf þar sem meginilgangur er að greina, mæla, fylgjast með og meta, í samfellu sem og eftir atvikum greiningu, allar áhættur sem snúa að sjóðnum og sjóðfélögum. Sumarið 2017 var ráðinn sérstakur áhættustjóri til að hafa umsjón með áhættumálum sjóðsins.

Meðvitað þarf að taka ákvörðun þegar vart verður við tiltekna áhættu, um hvort fjarlægja eigi áhættuvaldinn, sniðganga hann, draga úr líkum eða afleiðingum áhættunnar, deila áhættunni með öðrum eða meðvitað taka áhættuna.

Áhættustýring er ferli sem er samofið daglegum rekstri og ákvarðanatöku innan sjóðsins. Allir starfsmenn skulu vera meðvitaðir um þær áhættur sem snúa að sjóðnum. Lita skal á innri endurskoðun sem mikilvægan hluta af því ferli.

Við undirbúning og vinnu að áhættustefnu og áhættustýringarstefnu sjóðsins var stuðst við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2013 og nr. 2/2013 um áhættustýringu lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar.

Áhættum er snúa að rekstri sjóðsins er skipt upp í 9 meginflokka þ.e. lífeyrstryggingaáhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáraáhættu, samþjöppunaráhættu auk annarra áhættuþátta. Almenn er eftirlit með áhættuþáttum á hendi Áhættustýringar Landsbankans og áhættustjóra lífeyrissjóðsins.

Lífeyrstryggingaáhætta (samtryggingardeildar) er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutiðni auk forsendna um vexti og verðbólgu.

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðs án ábyrgða, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga sé skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum og með sama hætti ef þessi munur hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár. Tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðs er munur á eignum sjóðsins og reiknuðum skuldbindingum. Áhættuþáttum er því hægt að skipta í tvennt; áhættu sem tengist eignum sjóðsins og áhættu sem tengist skuldbindingum sjóðsins. Áhættuþættir sem tengjast skuldbindingumsjóðsins eru einkum þessir: Auknar lífslíkur, aukin örorka og breytt ávöxtunarkrafa sem notuð er til núvirðingar á skuldbindingum. Áhættuþættir sem tengjast eignum sjóðsins eru einkum þessir: Lækkun markaðsvirðis verðbréfa, verðbólga, þróun gjaldmiðla og aðrir þættir sem hafa áhrif á markaðsvirði eigna lífeyrissjóðsins.

Við mat á lífeyrstryggingaáhættu er gert árlegt álagspróf á tryggingafræðilegri stöðu lífeyrissjóðsins. Álagsprófið er tvískipt, annars vegar á skuldbindingum sjóðsins og hins vegar á eignum. Útreikningur á mismunandi forsendum skuldbindinga sjóðsins og eigna er framkvæmdur af tryggingastærðfræðingi sjóðsins.

	Tryggingafræðileg staða 2018	Tryggingafræðileg staða 2017
Núverandi staða.....	-1,87%	0,90%
Tryggingafræðileg krafa lækkar úr 3,5% í 3%.....	-12,23%	-9,68%
Líftöflur hliðrast um 2 ár.....	-9,63%	-7,01%
Örorkulíkur auknar um 10%.....	-3,17%	-0,64%
Vísitala neysluverðs, hækkun ársins aukin um 0,5%.....	-1,94%	0,80%
Gengisvísitala lækkar um 10%.....	-2,70%	0,25%
Fasteignaverðtryggð skuldabréf lækka um 10%.....	-1,87%	0,90%
Markaðsskuldbréf lækka um 10%.....	-4,27%	-1,32%
Erlend hlutabréf lækka um 10%.....	-2,50%	0,34%
Innlend hlutabréf lækka um 10%.....	-2,22%	0,37%

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Markaðsáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Allar stöður í markaðsbréfum teljast innan efnahags en höfuðstólsfjárhæðir afleiðna utan efnahags. Þessi áhætta fyrirfinnst í vaxtatengdum fjármálagerningum (skuldabréfum), hlutabréfum og gjaldeyrisviðskiptum. Megináhættuþættir markaðsáhættu eru hluta- og skuldabréfaferð, vextir og gengi gjaldmiðla. Aðrir þættir á borð við fylgni og flókt, hafa hvoru tveggja áhrif á einstaka áhættuþætti sem og heildaráhættu. Misræmisáhætta telst einnig til markaðsáhættu en hún myndast þegar misræmi er milli eigna og skuldbindinga sjóðsins til að mynda hvað varðar verðtryggingarhlutfall, meðallíftíma eða gjaldmiðla. Helstu undirflokkar markaðsáhættu eru hlutabréfaáhætta, vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, flókt- og fylgniáhætta, misræmisáhætta, uppgreiðsluáhætta og áhætta vegna markaðseigna utan efnahagsreiknings.

"Value at Risk" (VaR) er notað til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna byggt á sögulegum gögnum um flókt. Einnig er staðalfrávik notað til að meta sveiflur eignasafna.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum. Fjárfestingar sjóðsins í eignarhlutum í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

	Staða 31.12.2018	Staða 31.12.2017	Hlutfall af eignum 31.12.2018	Hlutfall af eignum 31.12.2017
Innlend hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	11.126.997.111	12.825.779.726	13,8%	18,1%
Erlend hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	12.730.613.721	9.540.608.676	15,8%	13,4%
	23.857.610.832	22.366.388.402	29,7%	31,5%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
Breyting á gangvirði.....	-5,00%	-10,00%	-5,00%	-10,00%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði.....	-556.349.856	-1.112.699.711	-641.288.986	-1.282.577.973
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði.....	-636.530.686	-1.273.061.372	-477.030.434	-954.060.868
Samtals gangvirðisbreyting.....	-1.192.880.542	-2.385.761.083	-1.118.319.420	-2.236.638.840

Hrein eign til greiðslu lífeyris	80.401.156.038	80.401.156.038	70.700.503.403	70.700.503.403
Breyting á hreinni eign	-1.192.880.542	-2.385.761.083	-1.118.319.420	-2.236.638.840
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt	79.208.275.496	78.015.394.955	69.582.183.983	68.463.864.563

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er skilgreind sem hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Á hverju ári er framkvæmd tryggingafræðileg úttekt á samtryggingardeild sjóðsins og miðast hún að jafnaði við lok hvers almanaksárs. Úttektin er gerð af tryggingastærðfræðingi sem metur heildarskuldbindingar sjóðsins, þ.e. áfallnar skuldbindingar og skuldbindingar til framtíðar. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er hrein eign auk núvirðis framtíðariðgjalda sem hlutfall af heildarskuldbindingum.

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Mæling á rekstraráhættu er gerð á grundvelli áhættumats.

Stjórnhættir eru skilgreindir sem samskipti, hlutverk og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna sín á milli og gagnvart öðrum hagsmunaaðilum og hvernig þessir aðilar vinna sameiginlega að því að ná fram markmiðum lífeyrissjóðsins. Stjórnhættir fela í sér fylgni við góðar venjur og viðmið sem varða markmið og stefnur lífeyrissjóðs, hvernig rekstur hans er skipulagður, skilgreiningu á hlutverkum og ábyrgð, virkni innra eftirlits og hvernig upplýsingaflæði er háttað innan sjóðsins. Gæta þarf að því að verklagsreglur stjórnar, framkvæmdastjóra og starfsmanna sjóðsins og stjórnhættir almennt séu í samræmi við ákvæði laga og reglna hverju sinni og að stjórnarmönnum, framkvæmdastjóra og starfsmönnum séu ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar.

Mótaðilaáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Undir mótaðilaáhættu flokkast útlánaáhætta, uppgjörshætta, samþjöppunaráhætta, afhendingaráhætta og landsáhætta. Við eftirlit með áhættu lífeyrissjóðsins er fylgst með útlánaáhættu, uppgjörshættu, samþjöppunaráhættu og áhættu vegna eigna utan efnahags. Aðrar áhættur eru metnar með huglægu mati þegar fjárfest er í fjármálagerningum sem ekki hafa verið í eignasafni lífeyrissjóðsins, er hér átt við m.a. afhendingar-, pólitíska og lagalega áhættu.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2018

	Staða	Staða	Hlutfall af eignum	Hlutfall af eignum
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf/skuldabréfasjóðir með ábyrgð ríkissjóðs.....	27.827.774.629	27.126.811.807	34,58%	38,2%
Önnur innlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	22.644.147.367	18.850.038.281	28,14%	26,5%
Önnur erlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	1.408.455.858	1.354.774.938	1,75%	1,9%
Samtals.....	51.880.377.854	47.331.625.026	64,48%	66,64%

Lausafjárahætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði. Lausafjárahættan er svo tvíþætt, seljanleikaáhætta, sem er áhættan á því að geta ekki selt eignir á ásætlanlegu verði innan ákveðins tíma til þess að standa við skuldbindingar og svo ústremisáhætta, sem er hættan á því að það verði skyndilegt útlæði úr sjóðnum sem sjóðurinn getur ekki staðið við án þess að skerða eignir sjóðfélaga.

Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skráð verðbréf sem og skuldabréf með ríkisábyrgð sem teljast til seljanlegra eigna.

Hluttallsleg skipting auðseljanlegra eigna af heildareign sjóðsins:

	2018	2017
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	21,7%	34,2%
Skráð skuldabréf.....	59,8%	49,2%
	81,5%	83,4%

Samþjöppunaráhætta er skilgreind sem hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna.

Eftirlit með samþjöppunaráhættu er framkvæmt á stærstu útgefendur verðbréfa í eignasafni lífeyrissjóðsins. Miðað skal við eignir umfram 1% af hreinni eign lífeyrissjóðs og skal það mat framkvæmt tvisvar á ári eða þegar nýjar fjárhagsupplýsingar berast frá útgefanda. Ábyrgðaraðili áhættustýringar reiknar út margfaldara fyrir hvern útgefanda, vegur þá saman og gefur útgefanda skor. Fylgst er með breytingum á margföldurum og skori milli tímabila. Hafa ber í huga að margfaldarar eru mismunandi eftir tegund útgefanda samanber ríki, sveitarfélög, banka og fyrirtæki. Margfaldarar eru einnig mismunandi eftir atvinnugreinum. Ekki er því sjálfgefið að mótaðilalíkanið sem notað er við útreikningana sé viðeigandi fyrir alla útgefendur. Miða skal við að meta nýja útgefendur, þar sem fjárfesting fer yfir 0,5% af hreinni eign, með mati á fjárhagsupplýsingum, fjárhagslegum skilmálum og veðum.

Skilgreina skal í fjárfestingarstefnu sjóðsins kröfur um upplýsingagjöf frá útgefanda fjármálagernings og eins viðbrögð ef útgefandi verður uppvís að ófullnægjandi upplýsingagjöf. Ársfjórðungslega, eða um leið og ný gögn berast, skal meta stærstu útgefendur með tilliti til greiðslufalls.

Samþjöppunaráhætta eignasafns er metin með því að reikna daglega hlutfall allra útgefanda í verðbréfasafni lífeyrissjóðsins, bæði í einstökum bréfum og eignum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum. Þá er samþjöppunaráhætta reiknuð út innan tiltekinna atvinnugreina.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Næmnigreining

Í töflunum eru settar upp sviðsmyndir mögulegra áfalla og metið hver áhrif þeirra eru á hreina eign sjóðsins í árslok 2018. Settir eru upp þrjár möguleikar, lítil, miðlungs eða mikil breyting og er aðeins einn áhættuþáttur skoðaður í einu og eru aðrir þættir hafðir óbreyttir. Áhrif hvers möguleika eru síðan metin í hverri deild fyrir sig.

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Verð markaðsskuldabréfa lækkar um:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-2,3%	-5,8%	-9,3%
Áhrif á Líf II.....	-2,8%	-7,1%	-11,4%
Áhrif á Líf III.....	-3,2%	-8,0%	-12,8%
Áhrif á Líf IV.....	-4,8%	-12,1%	-19,4%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-3,0%	-7,4%	-11,9%
	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Skuldabréf fyrirtækja og sveitarfélaga lækka um:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-0,1%	-0,3%	-0,5%
Áhrif á Líf II.....	-0,1%	-0,3%	-0,5%
Áhrif á Líf III.....	-0,2%	-0,4%	-0,7%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,1%	-0,3%	-0,5%
	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Gengisvísitala lækkar um:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-1,3%	-3,2%	-5,1%
Áhrif á Líf II.....	-0,9%	-2,3%	-3,7%
Áhrif á Líf III.....	-0,8%	-1,9%	-3,0%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,9%	-2,3%	-3,7%
	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Innlend skráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-0,5%	-1,5%	-3,0%
Áhrif á Líf II.....	-0,5%	-1,4%	-2,9%
Áhrif á Líf III.....	-0,3%	-0,8%	-1,6%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,3%	-1,0%	-2,0%
	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Innlend skráð og óskráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-1,0%	-3,0%	-6,1%
Áhrif á Líf II.....	-0,8%	-2,5%	-5,1%
Áhrif á Líf III.....	-0,5%	-1,5%	-2,9%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,6%	-1,9%	-3,9%
	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Erlend skráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-1,1%	-3,4%	-6,8%
Áhrif á Líf II.....	-0,7%	-2,2%	-4,5%
Áhrif á Líf III.....	-0,7%	-2,0%	-4,0%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,8%	-2,4%	-4,9%

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða og lög nr. 3/2006, um ársreikninga.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna. Matsaðferðum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagreininga. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismat byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði.

Stig 2: Gangvirðismat byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleidd verð fjármálagreininga með sambærilegan líftíma á virkum markaði) eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingar. Í þennan flokk falla t.d. skráð verðbréf sem hafa ekki viðskiptavakt.

Stig 3: Gangvirðismat byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. T.d. verðmat frá rekstraraðilum fagfjárfestingsjóða. Í þennan flokk falla fjárfestingar sjóðsins í óskráðum framtakssjóðum og félögum.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

	Meðalgengi ársins		Gengi í lok tímabils	
	2018	2017	31.12.2018	31.12.2017
Evra (EUR).....	127,73	120,54	132,86	124,70
Bandaríkjadalur (USD).....	108,38	106,78	116,05	104,17
Sterlingspund (GBP).....	144,35	137,45	147,97	140,64
Norskar krónur (NOK).....	13,307	12,929	13,363	12,691
Danskar krónur (DKK).....	17,137	16,204	17,79	16,747

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar iðgjaldaskilgreinar eru greiddar. Í árslok er einnig áætlað vegna ótilkynnta iðgjalda í samtryggingardeild. Óinnheimt iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Sjá skýringu 15. Iðgjöld eru færð á því tímabili sem skuldbinding vegna þeirra myndast. Iðgjaldagreiðslurnar eru fyrst færðar inn á sameiginlegan iðgjaldareikning lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild þeir greiða. Þegar skilgreinar hafa borist sjóðnum eru fjárhæðir millifærðar af þessum iðgjaldareikningi inn á réttar deildir. Þær greiðslur sem höfðu borist sjóðnum án skilgreina var skipt niður á deildir í hlutföllum hveirrar deildar fyrir sig út frá iðgjaldasögu ársins 2018.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, það er ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Undir þennan lið fellur einnig sérstakt gjald til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs og trygginga skv. örorkusamkomulagi. Lífeyrir er gjaldfærður þegar hann er greiddur til lífeyrisþega.

Hreinar fjárfestingatekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum. Viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 5 má sjá hreinar fjárfestingartekjur 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Fjárfestingagjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og bóknanir til fjármálagjafraðtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu nr. 7 er greint frá áætlaðri umsýslubókunum vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum.

Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og bundnum bankainnstæðum. Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf sem háð eru afkomu útgefanda. Þau verðbréf sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegum ársins. Óskráð bréf eru metin á áætluðu markaðsverði.

Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll framseljanleg skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru eignfærð á markaðsverði í árslok.

Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð hjá sjóðnum í árslok þar sem allar fjárfestingar eru færðar á gangvirði.

3. Sérstök aukaframlög

	2018	2017
Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði samtryggingadeilda lífeyrissjóða.....	35.609.924	25.142.965
	<u>35.609.924</u>	<u>25.142.965</u>

4. Lífeyrir

Heildarfjárhæð lífeyris greinist þannig:

	2018	2017
Ellilífeyrir	722.054.886	616.435.559
Örorkulífeyrir	69.962.969	57.301.336
Makalífeyrir	28.817.925	34.901.627
Barnalífeyrir	47.488.194	34.519.040
Greitt til dánarbúa.....	7.680.937	5.441.770
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	18.648.800	16.988.230
	<u>894.653.711</u>	<u>765.587.562</u>

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ellilífeyrir	4.785.378	26.538.064	265.074.978	393.040.300	32.616.166	722.054.886
Örorkulífeyrir	2.381.693	8.702.849	1.583.083	0	57.295.344	69.962.969
Makalífeyrir	391.826	4.100.849	4.516.445	14.665.668	5.143.137	28.817.925
Barnalífeyrir	6.791.065	4.149.046	9.570.721	24.204.011	2.773.351	47.488.194
Greitt til dánarbúa.....	1.393.145	0	5.002.529	1.285.263	0	7.680.937
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	15.952.420	1.137.898	452.869	1.105.613	0	18.648.800
	<u>31.695.527</u>	<u>44.628.706</u>	<u>286.200.625</u>	<u>434.300.855</u>	<u>97.827.998</u>	<u>894.653.711</u>

Framlag til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs....					25.100.058	25.100.058
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga.....	930.751.299	274.175.679	124.865.266	68.681.795	0	1.398.474.039
	<u>962.446.826</u>	<u>318.804.385</u>	<u>411.065.891</u>	<u>502.982.650</u>	<u>122.928.056</u>	<u>2.318.227.808</u>

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	93.316.326	47.018.354	24.070.446	0	41.160.567	205.565.693
Gangvirðisbreyting.....	40.482.215	27.694.894	26.658.381	1.833.453	15.707.640	112.376.583
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....

	474.835.948	320.787.372	221.859.990	0	308.033.536	1.325.516.845
--	-------------	-------------	-------------	---	-------------	---------------

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	-13.108.573	-34.534.275	-21.779.701	1.833.453	-31.172.330	-98.761.426
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	146.907.114	109.247.523	72.508.528	0	88.040.537	416.703.702
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276

Hreinar tekjur af eignarhlutum á félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	7.987.890	-9.283.253	-2.400.810	1.833.453	-3.783.114	-5.645.834
Innlend hlutdeildarskírteini	42.940.652	41.488.181	37.579.205	0	27.240.068	149.248.106
Erlend hlutdeildarskírteini	82.869.999	42.508.320	15.550.432	0	33.411.253	174.340.004
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	59.204.401	30.771.005	16.208.530	0	26.425.643	132.609.579
Gangvirðisbreyting.....	441.090.984	330.699.543	234.402.884	78.306.046	201.887.988	1.286.387.445
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....

	-126.122.772	-99.701.257	-53.294.849	0	-87.012.670	-366.131.547
--	--------------	-------------	-------------	---	-------------	--------------

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	267.490.096	194.284.080	137.546.265	78.306.046	110.718.652	788.345.138
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	1.322.512	2.221.083	1.487.131	0	1.741.078	39.971.194
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	231.482.777	164.965.385	111.578.018	0	115.853.901	590.680.691
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	-56.986.012	-47.088.563	-18.767.321	0	-37.326.821	-160.168.717
Innlend hlutdeildarskírteini	7.786.835	73.099.278	109.286.057	78.306.046	9.292.855	277.771.071
Erlend hlutdeildarskírteini	549.494.562	335.459.833	160.092.678	0	256.347.597	1.301.394.670
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum (framhald)

Hreinar tekjur af 20 stærstu eignarhlutum í félögum og sjóðum*

	Hreinar tekjur Samtals 31.12.18	Hreinar tekjur Samtals 31.12.17
BlackRock ISF-World Index-USDIA.....	113.824.733	395.091.696
T. Rowe Price Funds SICAV - Global Equities Class I.....	114.715.614	421.258.748
Fidelity MSCI World Index Fund.....	-166.262.369	0
Marel Food Systems hf.....	145.671.199	192.959.368
Landsbréf - Úrvalsbréf.....	10.064.177	-532.898.140
Jupiter European Growth Fund.....	-125.629.556	148.610.640
Landsbréf - Global Equity Fund.....	48.197.006	187.411.081
Reitir fasteignafélag.....	-121.338.800	-49.374.442
Landsbréf - Öndvegisbréf.....	32.897.359	-214.435.946
Horn II slhf.....	148.910.387	115.493.001
UBS LUX RE FDS SEL GL-P ACCH.....	131.695.101	0
Landsbréf - LEQ UCITS ETF.....	-44.375.971	0
Pareto Global Corporate Bond D.....	11.228.770	-13.741.282
ASHMORE-EM TOTAL RETURN-IUSD.....	34.025.572	2.356.707
Horn III slhf.....	-31.378.879	0
T. Rowe Price Funds SICAV - Emerging Markets Equity.....	-65.284.913	0
Festi hf.....	53.872.161	0
Reginn hf.....	-70.450.886	-28.897.280
Gamma Opus.....	16.500.000	118.650.000
Stefnir veðlánaþjóður - ST 1.....	23.880.230	32.048.602
	260.760.935	774.532.753

*) Hreinar tekjur er samanlagður arður, söluhagnaður og óinnleyst breyting á gangvirði

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	331.376.922	402.788.360	347.510.225	404.476.508	368.553.925	1.854.705.940
Verðbætur af skuldabréfum.....	172.664.848	209.798.840	184.983.685	115.980.876	206.331.449	889.759.698
Hreinar gengisbreytingar skuldabréfa.....	61.437.798	45.427.479	53.178.696	-58.541.927	89.157.098	190.659.144
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	449.200.977	529.406.448	473.423.755	449.731.234	547.654.420	2.449.416.834
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	108.906.656	122.231.105	107.621.240	12.184.223	111.691.574	462.634.798
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	7.371.935	6.377.126	4.627.611	0	4.696.478	23.073.150
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	237.926.833	279.292.482	248.890.351	450.317.548	324.722.825	1.826.033.823
Skuldabréf sveitarfélaga.....	37.999.927	53.151.010	50.425.269	0	56.462.968	227.774.883
Skuldabréf og víxlar lánastofnana.....	177.788.454	201.439.729	177.837.172	0	175.796.771	581.303.656
Skuldabréf fyrirtækja.....	111.764.354	124.131.458	108.519.814	11.597.909	107.059.908	282.277.915
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	3.332.709	3.386.959	3.712.459	0	1.128.029	11.560.157
---	-----------	-----------	-----------	---	-----------	------------

Skýringar

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum (framhald)

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	308.105.294	366.270.553	307.928.468	325.415.419	335.563.512	1.643.283.246
Verðbætur af skuldabréfum.....	72.789.723	94.291.599	74.076.342	29.533.375	90.760.938	361.451.977
Hreinar gengisbreytingar skuldabréfa.....	210.179.363	218.069.280	189.258.429	35.691.490	259.456.492	912.655.054
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	474.506.501	570.989.202	486.813.615	384.977.542	575.681.723	2.492.968.583
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	97.288.680	95.826.610	77.642.055	5.662.742	99.950.793	376.370.880
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	19.279.199	11.815.620	6.807.569	0	10.148.426	48.050.814
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	330.277.394	376.282.411	325.493.765	390.640.284	403.339.969	1.826.033.823
Skuldabréf sveitarfélaga	40.511.831	70.915.173	58.273.389	0	58.074.490	227.774.883
Skuldabréf og víklar lánastofnana	134.734.519	161.777.813	133.260.132	0	151.531.192	581.303.656
Skuldabréf fyrirtækja	85.550.636	69.656.035	54.235.953	0	72.835.291	282.277.915
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....

	-3.162.070	-3.162.070	-3.162.070	0	-1.581.035	-11.067.245
--	------------	------------	------------	---	------------	-------------

7. Fjárfestingagjöld og umsýsluþóknarir

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur fjárfest í hlutdeildarskírteinum innlendra og erlendra verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestisjóða sem hluta af daglegri eignastýringu. Umsýsluþóknarir sjóðanna eru í öllum tilfellum reiknaðar inn í gangvirði þeirra. Sjóðirnir gefa upp umsýsluþóknarir í útboðslýsingum og upplýsingablöðum. Út frá meðalstöðu Íslenska lífeyrissjóðsins í hlutdeildarskírteinum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestisjóða er áætlað að umsýsluþóknarir reiknaðar inn í gangvirði hafi verið 215,8 milljónir króna árið 2018. Áætlaðar umsýsluþóknarir árið 2017 voru 250,6 milljónir.

Bein fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfavíðsk.....	3.108.247	2.942.610	2.243.348	3.858.707	2.371.663	14.524.575
Bankakostnaður, afgreiðslu- og vaxtagjöld.....	56.949	26.933	25.349	7.792	21.336	138.359
Umsýslu- og vörsluþóknun verðbréfa.....	17.591.205	16.864.735	12.993.318	8.092.395	14.770.384	70.312.037
Árangurstengd umsýsluþóknun.....	2.504.230	0	0	0	199.270	2.703.500
Gengistap af gjaldeyrisreikningum	-15.452.531	21.675.908	1.179.613	0	2.991.843	10.394.833
Annar kostnaður.....	-12.738.627	-8.958.603	-5.178.822	411.124	-6.206.248	-32.671.177
Aðkeypt sérfræðiþj tengd fjárfestingum.....	314.365	160.366	105.003	102.184	406.702	1.088.620
	-4.616.163	32.711.949	11.367.809	12.472.202	14.554.950	66.490.747

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknarir (framhald)

Bein fjárfestingagjöld og áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF I - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	3.198.379	3.198.379	438.614.740	0,73%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	23.810.587	23.810.587	1.462.211.190	1,63%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	23.855.134	23.855.134	1.502.314.514	1,59%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	29.666.210	29.666.210	4.514.777.861	0,66%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	484.902	484.902	79.102.078	0,61%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	3.108.247	0	3.108.247		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	20.095.435	0	20.095.435		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-27.819.844	0	-27.819.844		
	-4.616.163	81.015.212	76.399.049	7.997.020.383	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF I - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.343.131	4.343.131	545.325.292	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	36.739.609	36.739.609	2.226.814.436	1,65%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	24.465.921	24.465.921	1.545.381.794	1,58%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	25.562.550	25.562.550	3.160.204.590	0,81%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	370.335	370.335	62.662.935	0,59%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	3.378.121	0	3.378.121		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	16.505.145	0	16.505.145		
Önnur fjárfestingagjöld.....	12.736.321	0	12.736.321		
	32.619.587	91.481.546	124.101.133	7.540.389.047	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagj.	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF II - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.796.756	4.796.756	627.212.196	0,76%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	15.914.151	15.914.151	988.449.914	1,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	16.047.705	16.047.705	1.087.326.289	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	19.750.398	19.750.398	3.225.391.426	0,61%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	283.428	283.428	43.247.141	0,66%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	2.942.610	0	2.942.610		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	16.864.735	0	16.864.735		
Önnur fjárfestingagjöld.....	12.904.604	0	12.904.604		
	32.711.949	56.792.438	89.504.387	5.971.626.966	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF II - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	8.470.917	8.470.917	1.067.547.475	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	24.298.585	24.298.585	1.503.103.996	1,62%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	16.094.227	16.094.227	1.069.433.541	1,50%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	15.249.524	15.249.524	2.048.452.929	0,74%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	200.083	200.083	32.486.482	0,62%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	2.694.970	0	2.694.970		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	14.686.216	0	14.686.216		
Önnur fjárfestingagjöld.....	10.813.905	0	10.813.905		
	28.195.091	64.313.336	92.508.427	5.721.024.423	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknarir (framhald)

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF III - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.669.470	4.669.470	597.419.760	0,78%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	8.285.053	8.285.053	547.133.708	1,51%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	9.348.266	9.348.266	694.524.319	1,35%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	10.715.151	10.715.151	1.840.774.016	0,58%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	161.542	161.542	23.576.155	0,69%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	2.243.348	0	2.243.348		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	12.993.318	0	12.993.318		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-3.868.857	0	-3.868.857		
	11.367.809	33.179.482	44.547.291	3.703.427.958	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
LÍF III - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	9.963.497	9.963.497	1.254.963.599	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	13.029.549	13.029.549	824.542.537	1,58%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	8.923.452	8.923.452	657.886.331	1,36%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	7.397.149	7.397.149	1.060.799.253	0,70%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	94.974	94.974	15.711.202	0,60%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	2.244.603	0	2.244.603		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	11.225.208	0	11.225.208		
Önnur fjárfestingagjöld.....	1.175.946	0	1.175.946		
	14.645.757	39.408.622	54.054.379	3.813.902.922	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
Líf IV - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	1.715.212	1.715.212	214.401.472	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta.....	3.858.707	0	3.858.707		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	8.092.395	0	8.092.395		
Önnur fjárfestingagjöld.....	521.100	0	521.100		
	12.472.202	1.715.212	14.187.414	214.401.472	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknarir (framhald)

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
Líf IV - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	8.276.161	8.276.161	1.036.874.569	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.511.309	0	2.511.309		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	6.802.292	0	6.802.292		
Önnur fjárfestingagjöld.....	39.310	0	39.310		
	9.352.911	8.276.161	17.629.072	1.036.874.569	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
Samtrygging - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	288.343	288.343	57.668.607	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	13.000.100	13.000.100	787.038.903	1,65%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	12.611.584	12.611.584	849.403.659	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	17.030.686	17.030.686	2.713.435.366	0,63%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	170.345	170.345	24.456.488	0,70%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.371.663	0	2.371.663		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	14.969.655	0	14.969.655		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-2.786.367	0	-2.786.367		
	14.554.950	43.101.058	57.656.008	4.432.003.023	

	Bein fjárfestinga- gjöld	Áætluð og reiknuð fjár- festingagjöld	Fjárfestinga- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga- gjalda af meðaleign
Samtrygging - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	1.155.816	1.155.816	145.471.422	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	20.298.470	20.298.470	1.257.134.734	1,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	12.387.637	12.387.637	836.115.186	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	13.182.226	13.182.226	1.716.494.220	0,77%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	94.975	94.975	15.711.232	0,60%
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.464.155	0	2.464.155		
Umsýslubóknarir vegna útvistunar eignastýringar.....	12.462.196	0	12.462.196		
Önnur fjárfestingagjöld.....	2.328.624	0	2.328.624		
	17.254.975	47.119.123	64.374.098	3.970.926.794	

Skýringar

8. Rekstrargjöld

Hjá lífeyrissjóðnum er enginn starfsmaður en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans annast bankinn starfrækslu sjóðsins.

Laun og tengd gjöld til stjórnar sjóðsins sundurliðast þannig:	2018	2017
Atli Atlason, formaður stjórnar.....	2.256.000	2.128.000
Snorri Ómarsson, varaformaður stjórnar.....	1.692.000	1.596.000
Þórir Óskarsson.....	1.128.000	1.064.000
Erla Ósk Ásgeirsdóttir.....	1.128.000	1.064.000
Una Eyþórsdóttir.....	1.128.000	1.064.000
Þorsteinn Frímánn Sigurðsson.....	359.500	436.000
Guðríður Sigurðardóttir.....	238.000	202.000
Valur Ægisson.....	435.500	492.000
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....	1.296.402	1.340.246
	<u>9.661.402</u>	<u>9.386.246</u>

Laun og tengd gjöld til endurskoðunarnefndar sjóðsins sundurliðast þannig:	2018	2017
Þórir Óskarsson.....	273.200	258.000
Valur Ægisson.....	94.000	0
Ólafur Örn Ingólfsson.....	88.000	172.000
Þorsteinn Frímánn Sigurðsson.....	94.000	172.000
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....	85.113	0
	<u>634.313</u>	<u>602.000</u>

Kostnaður vegna endurskoðunar:

Kostnaður vegna innri endurskoðunar er innifalinn í rekstrarsamningi sjóðsins við Landsbankann.

	2018	2017
Endurskoðun ársreiknings.....	3.122.259	2.814.618
Tæknileg aðstoð við gerð ársreiknings.....	213.218	846.932
	<u>3.335.477</u>	<u>3.661.550</u>

Þóknarir til tryggingafræðings sjóðsins sundurliðast þannig:

	2018	2017
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	1.540.080	1.388.000
Útreikningur örorkumats og lífeyrisúrskurðir.....	934.019	2.503.846
Önnur þjónusta.....	285.200	322.400
	<u>2.759.299</u>	<u>4.215.046</u>

Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:

Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:	2018	2017
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður	146.031.074	123.362.113
Endurskoðun og reikningsskil	3.335.477	3.661.550
Stjórnarlaun og tengd gjöld	9.661.402	9.386.246
Fjármálaeftirlitið	7.144.667	10.203.000
Lagt í bundna séreign vegna örorku	3.470.754	3.688.844
Tryggingastærðfræðingur	2.759.299	4.215.046
Landssamtök lífeyrissjóða	2.270.335	3.168.909
Endurskoðunarnefndarlaun	634.313	602.000
Starfsábyrgðartrygging	735.081	482.032
Lögfræðikostnaður vegna innheimtu iðgjalda	272.802	0
Ýmis kostnaður	870.403	282.940
	<u>177.185.607</u>	<u>159.052.680</u>

Umsýsluþóknun Íslenska lífeyrissjóðsins til rekstraraðila er 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvísitölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af. Árangurstengd þóknun er 8-20% af ávöxtun umfram viðmið sjóðsins. Samanlögð þóknun getur þó ekki farið umfram 0,15% af eignum. Árangurstengd þóknun er reiknuð sérstaklega fyrir samtryggingardeild og hverja ávöxtunarleið séreignardeildar. Árangurstengd þóknun reiknast aðeins af jákvæðri ávöxtun.

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	2018	2017
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	6.548.441.348	4.049.831.572
Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum	0	85.913.595
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	5.385.467.274	13.289.086.190
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	13.973.475.995	10.660.828.194
	<u>25.907.384.617</u>	<u>28.085.659.551</u>

Eignarhlutar í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Marel Food Systems hf.....	695.040.930	536.275.410	265.106.110	0	400.618.980	1.897.041.430
Reitir fasteignafélag hf.....	230.556.666	229.359.512	123.915.862	0	155.628.405	739.460.445
Festi hf.....	156.927.193	130.768.408	69.641.764	0	96.031.435	453.368.800
Reginn hef.....	155.968.584	121.586.598	60.283.417	0	90.990.185	428.828.784
Eik fasteignafélag hf.....	93.237.776	78.825.066	39.605.616	0	57.121.314	268.789.772
Arion banki hf.....	87.504.670	62.100.207	30.776.281	0	48.822.730	229.203.888
Hagar hf.....	85.914.510	64.507.634	30.329.284	0	49.004.467	229.755.895
HB-Grandi hf.....	84.561.860	59.419.335	29.688.858	0	44.575.125	218.245.178
Iceland Seafood International.....	62.406.666	46.111.688	23.078.742	0	35.298.814	166.895.910
Heimavellir hf.....	62.276.902	42.385.376	21.932.550	0	33.147.562	159.742.390
Sýn hf.....	42.153.795	32.615.411	16.747.504	0	24.562.182	116.078.892
Siminn hf.....	30.164.637	19.188.997	9.333.937	0	16.112.429	74.800.000
Skeljungur hf.....	3.424.801	2.275.321	1.116.749	0	1.858.830	8.675.701
	<u>1.790.138.990</u>	<u>1.425.418.963</u>	<u>721.556.674</u>	<u>0</u>	<u>1.053.772.458</u>	<u>4.990.887.085</u>

Eignarhlutar í óskráðum innlendum félögum greinast þannig:

Óskráð félög:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Horn II.....	223.852.503	138.182.667	65.921.126	0	107.816.180	535.772.476
Horn III.....	171.422.876	100.964.622	51.783.038	0	75.083.190	399.253.726
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf.....	89.886.468	51.071.899	26.557.445	0	36.771.784	204.287.596
Ölgerðin hf.....	61.666.375	37.785.190	19.094.346	0	29.045.283	147.591.194
ITF slhf.....	37.616.606	23.062.736	10.971.484	0	17.912.758	89.563.584
Brunnur vaxtarsjóður slhf.....	27.844.189	17.236.879	7.955.482	0	13.259.137	66.295.687
105 - Miðborg.....	24.700.500	21.956.000	16.467.000	0	19.211.500	82.335.000
Orf Líftækni hf.....	5.447.665	3.619.234	1.776.359	0	2.956.742	13.800.000
Loðnvinnslan hf.....	7.364.219	4.892.518	2.401.300	0	3.996.963	18.655.000
	<u>649.801.401</u>	<u>398.771.745</u>	<u>202.927.580</u>	<u>0</u>	<u>306.053.537</u>	<u>1.557.554.263</u>

Hlutabréfaeign innlend alls	2.439.940.391	1.824.190.708	924.484.254	0	1.359.825.995	6.548.441.348
--	----------------------	----------------------	--------------------	----------	----------------------	----------------------

Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Veltubréf	7.270	12.102.372	72.585.450	0		84.695.092
Skuldabréfasjóðir alls.....	<u>7.270</u>	<u>12.102.372</u>	<u>72.585.450</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>84.695.092</u>

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Úrvalsbréf	477.245.400	360.371.592	180.701.965	0	272.231.065	1.290.550.022
Landsbréf - Öndvegisbréf	229.425.793	149.859.510	62.869.402		125.185.085	567.339.790
LEQ	205.880.170	146.650.518	72.954.302	0	114.751.224	540.236.214
Hlutabréfasjóðir alls.....	912.551.363	656.881.620	316.525.669	0	512.167.374	2.398.126.026

Önnur Innlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Önnur innlend hlutdeildarskírteini:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
GAMMA: OPUS	120.950.000	96.760.000	72.570.000	0	72.570.000	362.850.000
Stefnir veðlána sjóður - ST 1	117.279.403	147.747.850	133.083.318	0	119.818.261	517.928.832
GAMMA: NOVUS	110.254.445	88.203.556	66.152.667	0	66.152.667	330.763.335
Hekla fagfjárfestingsjóður	98.016.996	61.508.647	26.254.403	0	49.215.388	234.995.434
GAMM Iceland Fixed income Fund	96.298.936	106.379.090	95.183.426	0	84.941.016	382.802.468
GAMMA: AGROS	87.563.000	70.586.500	52.716.500	0	52.716.500	263.582.500
SÍA II slhf	68.877.798	42.091.848	20.225.960	0	32.799.000	163.994.606
SÍA III slhf	66.501.226	40.715.047	19.452.739	0	31.667.304	158.336.316
Akta HL1	61.839.654	39.754.062	17.668.469	0	30.919.815	150.182.000
Edda slhf.	52.453.825	31.222.514	15.299.033	0	25.914.686	124.890.058
Frumtak slhf.	49.479.015	29.844.475	14.922.240	0	23.561.427	117.807.157
FSÍ	24.759.464	8.665.498	3.713.785	0	8.665.498	45.804.245
Veðskuldabréfasjóður ÍV	11.055.100	6.503.000	3.251.500	0	5.202.400	26.012.000
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn	10.637.846	5.318.934	2.127.545	0	4.255.176	22.339.501
SÍA II GP hf.	67.200	41.067	19.733	0	32.000	160.000
SÍA III GP hf.	42.101	25.777	12.315	0	20.049	100.242
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða	6.765	10.256	4.801	0	0	21.822
Rekstrarfélag Framtakssjóðs Íslands GP ehf	0	0	0	0	75.640	75.640
Önnur hlutdeildarskírteini alls.....	976.082.774	775.378.121	542.658.434	0	608.526.827	2.902.646.156
Innlend hlutdeildarskírteini alls.....	1.888.641.407	1.444.362.113	931.769.553	0	1.120.694.201	5.385.467.274

Hlutdeildarskírteini í erlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
BlackRock ISF-World Index-USA	1.512.093.339	1.458.789.650	1.106.406.238	0	1.236.779.099	5.314.068.326
T. Rowe Price Fund SICAV - Global Equity	1.102.138.664	656.611.844	277.076.797	0	669.430.516	2.705.257.821
Fidelity MXCI World Index Fund	786.221.915	371.172.333	59.812.044	0	271.494.689	1.488.700.981
Jupiter European Growth fund	433.842.096	244.511.481	113.268.669	0	124.433.074	916.055.320
Landsbréf - Global Equity Fund	239.874.608	131.281.024	48.654.657	0	163.154.469	582.964.758
T. Rowe Price Fund SICAV - Emerging	166.954.431	144.776.792	103.475.123	0	114.934.076	530.140.422
Mirae Asset - GEM SEC	59.841.218	65.737.580	44.975.060	0	59.527.613	230.081.471
Landsbréf LN40	7.232.892	6.152.272	2.910.964	0	2.910.964	19.207.092
Hlutabréfasjóðir alls.....	4.308.199.163	3.079.032.976	1.756.579.552	0	2.642.664.500	11.786.476.191

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Önnur erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
UBS LUX RE FDS SEL GL-P ACCH	216.570.023	180.475.029	144.380.020	0	180.475.029	721.900.101
Pareto Global corporate Bond D	194.698.782	170.718.217	134.074.933	0	151.051.615	650.543.547
Ashmore EM Total Return II	173.016.707	167.847.322	125.888.773	0	125.565.927	592.318.729
Landsbanki Private Equity II	66.350.999	32.305.388	16.087.609	0	16.087.592	130.831.588
Neuberger Berman Private Debt Fund	24.574.544	23.128.996	18.214.134	0	20.816.120	86.733.794
Landsbanki Mezzanine Fund II	1.868.820	1.557.350	622.936	0	622.939	4.672.045
Önnur hlutdeildarskírteini alls.....	677.079.875	576.032.302	439.268.405	0	494.619.222	2.186.999.804
Erlend hlutdeildarskírteini alls.....	4.985.279.038	3.655.065.278	2.195.847.957	0	3.137.283.722	13.973.475.995
Hlutdeildarskírteini alls.....	6.873.920.445	5.099.427.391	3.127.617.510	0	4.257.977.923	19.358.943.269
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls.....	9.313.860.836	6.923.618.099	4.052.101.764	0	5.617.803.918	25.907.384.617

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í félagi	Samanlagt kostnaðarverð
Reitir fasteignafélag hf.	1,46%	598.453.743
Heimavellir hf.	1,26%	146.257.934
Festi hf.	1,19%	311.338.519
Reginn hf.	1,11%	404.409.840
EIK fasteignafélag hf.	0,94%	278.967.158
Syn hf.	0,94%	127.856.401
Iceland Seafood Intern.	0,83%	158.695.624
Marel Food Systems hf.	0,76%	1.445.286.715
Hagar hf.	0,41%	201.014.431
HB-Grandi hf.	0,36%	217.047.103
Síminn hf.	0,22%	87.200.000
Arion banki hf.	0,16%	270.590.292
Skeljungur	0,06%	7.913.401
		4.255.031.162

Kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum óskráðum félögum greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í félagi	Samanlagt kostnaðarverð
Ölgerðin Egill Skallagríms hf.....	0,82%	100.268.435
Önnur óskráð hlutabréf.....		27.655.000
		127.923.435

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskírteinum skuldabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf - Veltubríf	0,21%	83.397.487
		83.397.487

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskírteinum hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf - LEQ UCITS EHF.	22,02%	584.612.185
Landsbréf - Úrvalsbréf	19,85%	1.084.173.355
Landsbréf - Öndvegisbréf	19,78%	463.513.079
		2.132.298.619

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í öðrum innlendum hlutdeildarskírteinum greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf - Hekla.....	19,80%	183.358.805
Stefnir veðlána sjóður - ST 1.....	15,68%	462.000.000
GAMMA: OPUS.....	12,53%	150.000.000
Akta HL1.....	11,15%	169.520.580
GAMMA: Novus.....	7,21%	152.425.500
GAMMA:AGROS.....	5,57%	150.450.000
Horn III slhf.....	5,42%	426.645.911
Horn II slhf.....	5,13%	199.016.300
Brunnur vaxtarsjóður slhf.....	4,27%	53.526.304
Gamma Iceland Fixed Income Fund.....	3,87%	199.470.402
105 Miðborg slhf.....	3,76%	82.500.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf.....	3,56%	126.962.019
ITF I slhf.....	2,19%	65.639.596
		2.421.515.417

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskírteinum erlendra hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf Global Equity Fund.....	23,81%	480.648.206
Fidelity MSCI World Index Fund.....	23,29%	1.662.409.350
Mirae Asset- GEM SEC- I-E-USD.....	18,75%	243.090.707
Landsbréf - Nordic 40.....	7,00%	19.085.734
T. Rowe Price Funds SICAV - Global Equities Class I.....	2,02%	1.764.821.178
BlackRock ISF-World Index - USDIA.....	0,37%	5.040.538.120
Jupiter JGF - European Growth.....	0,26%	1.041.684.875
T. Rowe Price- Funds SICAV- Emerging Markets Equity.....	0,22%	595.425.335
		10.847.703.504

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskírteinum erlendra skuldabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Pareto Global Corporate Bond Fund.....	1,27%	659.237.260
Ashmore Emerging Markets Total Return Fund.....	0,15%	559.512.381
UBS LUX RE FDS SEL GL-P ACCH.....	0,14%	599.220.000
		1.817.969.641

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í öðrum erlendum hlutdeildarskírteinum greinast þannig:

	Samanlögð eignar- hlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbanki Mezzanine Fund II.....	13,38%	2.384.452
LPE II.....	4,51%	44.118.635
Neuberger Berman Private Debt Fund.....	0,38%	82.793.783
		129.296.870

Samtals kostnaðarverð eignarhluta í félögum og sjóðum..... 21.815.136.135

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2018 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	7.378.612.275	5.512.001.470	3.127.211.051	0	4.485.221.874	20.503.046.670
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.935.248.561	1.411.616.629	924.890.713	0	1.132.582.044	5.404.337.947
	9.313.860.836	6.923.618.099	4.052.101.764	0	5.617.803.918	25.907.384.617

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2017 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	7.956.165.060	6.213.274.091	4.035.728.874	804.405.132	4.213.310.324	23.222.883.481
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	0	22.875	0	0	16.848	39.723
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.800.193.724	1.263.116.093	808.896.976	0	990.529.555	4.862.736.348
	9.756.358.784	7.476.413.059	4.844.625.849	804.405.132	5.203.856.727	28.085.659.551

10 Skuldabréf

Skuldabréf greinast þannig:

	2018	2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	27.993.368.236	24.115.633.584
Skuldabréf sveitarfélaga.....	4.397.302.831	3.227.032.788
Sértrygð skuldabréf lánastofnana.....	11.140.968.278	9.667.838.893
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....	6.298.964.713	4.601.848.607
	49.830.604.058	41.612.353.872

Skuldabréf með ríkisábyrgð greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ríkisbréf.....	1.936.335.213	1.801.499.305	1.794.156.386	5.288.084.166	1.714.774.768	12.534.849.838
Íbúðabréf.....	2.164.677.940	3.031.704.115	2.552.326.786	3.453.361.366	3.290.036.822	14.492.107.029
Húsbref.....	7.420.148	7.420.123	7.420.123	6.520.068	40.318.287	69.098.749
Landsvirkjun.....	47.312.455	228.838.274	208.668.740	181.525.819	23.656.226	690.001.514
Byggðastofnun.....	0	38.999.760	0	168.311.346	0	207.311.106
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	4.155.745.756	5.108.461.577	4.562.572.035	9.097.802.765	5.068.786.103	27.993.368.236

Önnur skuldabréf greinast þannig

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf sveitarfélaga.....	1.004.892.437	1.157.444.542	1.065.989.611	0	1.168.976.241	4.397.302.831
Sértrygð skuldabréf lánastofnana.....	2.771.599.191	3.045.946.133	2.679.237.084	0	2.644.185.870	11.140.968.278
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....	1.577.687.300	1.682.008.768	1.493.552.082	0	1.545.716.563	6.298.964.713
Önnur skuldabréf alls.....	5.354.178.928	5.885.399.443	5.238.778.777	0	5.358.878.674	21.837.235.822
Skuldabréf alls.....	9.509.924.684	10.993.861.020	9.801.350.812	9.097.802.765	10.427.664.777	49.830.604.058

Skuldabréf 2018 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirkri - stig 1.....	7.790.487.109	8.934.567.578	8.005.273.779	8.741.445.532	8.707.424.524	42.179.198.522
Skuldabréf á gangvirkri - stig 2.....	1.582.758.370	1.939.566.678	1.707.299.461	356.357.233	1.626.200.782	7.212.182.524
Skuldabréf á gangvirkri - stig 3.....	136.679.205	119.726.764	88.777.572	0	94.039.471	439.223.012
	9.509.924.684	10.993.861.020	9.801.350.812	9.097.802.765	10.427.664.777	49.830.604.058

Skuldabréf 2017 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirkri - stig 1.....	5.822.630.740	7.331.611.877	6.643.957.339	7.279.242.956	7.373.492.312	34.450.935.224
Skuldabréf á gangvirkri - stig 2.....	1.714.319.061	1.735.047.173	1.484.036.135	12.446.514	1.756.943.451	6.702.792.334
Skuldabréf á gangvirkri - stig 3.....	140.119.667	121.509.072	87.694.688	0	109.302.887	458.626.314
	7.677.069.468	9.188.168.122	8.215.688.162	7.291.689.470	9.239.738.650	41.612.353.872

Skýringar

11 Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð í árslok 2018 þar sem allar eignir félagsins eru færðar á gangvirði.

12 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals 31.12.2018
Fjárfestingar í ISK.....	14.010.251.600	14.326.308.837	11.643.334.040	9.097.802.765	13.029.840.041	62.107.537.283
Fjárfestingar í USD.....	4.088.723.296	3.115.852.001	1.927.540.644	0	2.702.679.295	11.834.795.236
Fjárfestingar í EUR.....	507.425.987	282.969.141	132.267.242	0	143.431.630	1.066.094.000
Fjárfestingar í NOK.....	194.698.777	170.718.216	134.074.933	0	151.051.612	650.543.538
Fjárfestingar í DKK.....	0	0	0	0	0	0
Fjárfestingar í GBP.....	22.685.860	21.630.924	16.235.717	0	18.466.117	79.018.618
	18.823.785.520	17.917.479.119	13.853.452.576	9.097.802.765	16.045.468.695	75.737.988.675
Hlutfallsleg skipting	24,9%	23,7%	18,3%	12,0%	21,2%	100%

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	31.12.2017
Fjárfestingar í ISK.....	13.966.159.082	14.188.000.439	11.660.522.300	8.096.094.602	12.501.134.218	60.411.910.641
Fjárfestingar í USD.....	2.813.026.511	2.042.426.469	1.142.231.192	0	1.666.224.205	7.663.908.377
Fjárfestingar í EUR.....	438.942.708	245.126.478	114.810.776	0	114.829.312	913.709.274
Fjárfestingar í NOK.....	191.338.160	167.771.517	131.760.720	0	148.444.371	639.314.768
Fjárfestingar í DKK.....	31.993.220	23.381.717	14.467.181	0	16.071.477	85.913.595
Fjárfestingar í GBP.....	2.849.326	2.374.439	949.768	0	949.774	7.123.307
	17.444.309.007	16.669.081.059	13.064.741.937	8.096.094.602	14.447.653.357	69.721.879.962

13 Skuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum

Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum. Heildarskuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum í árslok 2018 var 813,3 m.kr. samanborið við 766,3 m.kr. í árslok 2017. Skuldbindingin er bæði í íslenskum krónum og erlendri mynt og greiðist á næstu fimm árum.

14 Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar sjóðsins.

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins fer fram einu sinni á ári og miðar við stöðu í árslok.

Eignir:	2018	2017
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	43.761.667.389	36.676.944.063
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun.....	36.676.944.063	28.009.700.000
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	7.084.723.325	8.667.244.063

Skuldbindingar:	2018	2017
Skuldbindingar í árslok.....	44.593.577.329	36.350.607.396
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	36.350.607.396	27.991.100.000
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	8.242.969.933	8.359.507.396
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	-1.158.246.607	307.736.667

	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	13.115.146.434	11.238.100.000
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	974.369.140	637.505.355
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	1.860.186.280	1.619.000.000
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	-92.827.000	-71.600.000
Hækkun vegna nýrra lífslíkatabíla.....	234.003.766	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	-279.511.501	-307.858.921
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok.....	15.811.367.120	13.115.146.434

Skýringar

15 Kröfur á launagreiðendum

Kröfur á launagreiðendum greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.17
Eignfærsla óinnheimtra iðgjalda.....	212.055.429	160.803.919
	<u>212.055.429</u>	<u>160.803.919</u>

16 Aðrar kröfur

Aðrar kröfur greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Aðrar skammtímakröfur.....	58.872.844	6.850.314
	<u>58.872.844</u>	<u>6.850.314</u>

17 Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreiddir staðgreiðsluskattar.....	22.544.151	32.030.764
Ógreiddur kostnaður.....	29.382.686	283.623.468
Lánardrottnar.....	9.701.389	9.676.233
	<u>61.628.226</u>	<u>325.330.465</u>

18 Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra sjóðsins þann 10. apríl 2019

Skýringar

Skýringar

19 Kennitölur

Fimm ára yfirlit um kennitölur sjóðsins:

	2018	2017	2016	2015	2014
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	0,86%	4,62%	0,95%	10,82%	4,30%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 3 ár	2,10%	5,43%	5,28%	5,92%	3,55%
sl. 5 ár *	4,25%	4,68%	4,44%	5,05%	4,68%
sl. 10 ár *	4,54%	0,16%	-0,09%	0,79%	0,58%
*) Ávöxtunartölur samtryggingadeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa					
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af eignum:.....	0,22%	0,22%	0,24%	0,23%	0,29%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	23,02%	34,03%	37,88%	37,95%	39,22%
Skráð skuldabréf.....	63,52%	58,39%	50,76%	50,67%	49,22%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	11,18%	6,27%	6,97%	6,98%	7,49%
Óskráð skuldabréf.....	2,28%	1,31%	0,42%	0,42%	1,08%
Bankainnstæður.....	0,00%	0,00%	3,97%	3,98%	2,98%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	8.919.356.101	7.646.682.769	6.519.741.338	5.478.628.477	3.696.163.511
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	2.318.227.808	2.111.500.496	1.950.168.987	1.660.522.365	2.127.118.130
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	3.241.100.023	4.411.434.254	1.975.242.682	6.608.674.370	2.625.503.590
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	177.185.607	164.223.675	153.139.100	138.135.182	143.768.656
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	9.700.652.634	9.808.353.246	6.391.675.934	10.288.645.300	4.050.780.315
Lífeyrisbyrði.....	25,99%	27,61%	11,82%	16,11%	47,68%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaði í % af iðgjöldum.....	1,99%	2,15%	2,57%	2,92%	3,73%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	4,29%	6,48%	3,23%	12,66%	5,52%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,23%	0,24%	0,25%	0,26%	0,30%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	82,00%	86,65%	89,43%	89,96%	89,55%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	18,00%	13,35%	10,57%	10,04%	10,45%
Fjöldi:					
Fjöldi virkra sjóðfélaga - meðaltal.....	15.524	13.245	11.781	9.818	9.084
Fjöldi virkra lífeyrisþega - meðaltal.....	531	454	394	354	319
Fjöldi virkra sjóðfélaga í fyrirframgr. - meðaltal.....	0	0	1	27	203
Fjöldi virkra sjóðfélaga í inng. inn á lán - meðaltal.....	2.279	2.232	2.022	828	763
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	80,71%	80,52%	79,37%	66,86%	25,43%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,26%	21,36%	68,52%
Örorkulífeyrir.....	7,82%	7,48%	8,68%	5,02%	2,19%
Makalífeyrir.....	3,22%	4,56%	1,59%	1,52%	1,60%
Barnalífeyrir.....	5,31%	4,51%	5,47%	2,61%	2,25%
Greiðslur til dánarbúa.....	0,86%	0,71%	2,54%	2,25%	0,01%
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	2,08%	2,22%	2,07%	0,37%	0,00%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegrí úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,9%	0,9%	0,1%	3,0%	-0,5%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	1,3%	5,1%	2,8%	7,6%	-0,1%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

Líf I	2018	2017	2016	2015	2014
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	3,63%	6,28%	1,05%	17,01%	6,20%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	8,91%	5,25%	5,43%	7,29%	7,08%
Hrein raunávöxtun	0,36%	4,47%	-1,02%	14,72%	5,12%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	4,59%	5,50%	5,71%	6,43%	5,63%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	5,28%	0,53%	0,45%	1,60%	1,18%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	33,33%	46,25%	48,77%	47,79%	44,65%
Skráð skuldabréf.....	48,42%	42,41%	40,15%	39,28%	40,35%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	16,15%	9,68%	10,29%	11,05%	12,67%
Óskráð skuldabréf.....	2,10%	1,60%	0,73%	0,38%	1,41%
Bankainnstæður	0,00%	0,06%	0,07%	1,50%	0,92%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	74,43%	76,32%	83,12%	82,42%	85,59%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	25,57%	23,68%	16,88%	17,58%	14,41%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	20.558	19.216	16.866	16.826	16.772
Fjöldi lífeyrisþega	62	39	205	45	25
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	1	68	793
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	2.332	2.205	1.756	1.510	582
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	15,10%	65,66%	37,36%	5,34%	1,47%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	1,39%	85,29%	98,00%
Örorkulífeyrir.....	7,51%	8,21%	7,45%	0,28%	0,02%
Makalífeyrir.....	1,24%	3,53%	0,00%	0,99%	0,41%
Barnalífeyrir.....	21,43%	4,18%	22,26%	2,25%	0,10%
Annar lífeyrir.....	54,73%	18,41%	31,55%	5,85%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	2.479.244.789	1.586.960.870	1.662.414.945	566.880.901	889.647.048
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	962.446.826	840.582.072	751.262.283	603.290.272	883.319.458
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	717.183.440	1.102.113.189	201.568.093	2.375.223.651	863.243.823
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	46.755.178	41.793.472	39.022.792	37.743.826	44.930.776
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	2.187.226.225	1.806.698.515	1.073.697.963	2.301.070.453	824.640.636
Lífeyrisbyrði.....	38,82%	52,97%	45,19%	106,42%	99,29%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaði í % af iðgjöldum.....	1,89%	2,63%	2,35%	6,66%	5,05%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	3,81%	6,33%	1,24%	15,95%	6,35%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,25%	0,24%	0,24%	0,25%	0,33%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

Líf II	2018	2017	2016	2015	2014
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	3,82%	6,41%	2,93%	13,34%	5,42%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	8,15%	4,99%	5,14%	6,71%	6,66%
Hrein raunávöxtun	0,55%	4,60%	0,82%	11,12%	4,34%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	4,22%	4,76%	4,64%	5,07%	4,66%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	4,54%	0,28%	0,18%	1,05%	0,79%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	26,20%	38,11%	40,35%	39,88%	41,67%
Skráð skuldabréf.....	58,75%	53,72%	51,64%	49,76%	43,62%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	12,44%	6,74%	7,25%	6,97%	8,99%
Óskráð skuldabréf.....	2,61%	1,40%	0,73%	0,48%	1,19%
Bankainnstæður	0,00%	0,03%	0,03%	2,90%	4,54%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	79,96%	82,93%	89,08%	90,46%	92,02%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	20,04%	17,07%	10,92%	9,54%	7,98%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	7.472	7.039	6.170	6.098	6.201
Fjöldi lífeyrisþega	42	50	35	38	38
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	2	42	320
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	705	786	708	646	214
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	59,46%	59,39%	25,31%	13,67%	2,74%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	3,80%	72,64%	93,68%
Örorkulífeyrir.....	19,50%	4,45%	5,02%	0,21%	0,04%
Makalífeyrir.....	9,19%	7,12%	1,42%	0,89%	1,81%
Barnalífeyrir.....	9,30%	11,76%	27,09%	12,58%	1,68%
Annar lífeyrir.....	2,55%	17,28%	37,37%	0,01%	0,05%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.664.702.821	1.539.541.110	1.195.731.656	1.355.211.489	1.110.520.411
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	318.804.385	361.690.933	327.827.961	297.564.878	445.538.879
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	711.027.820	1.052.224.130	460.283.071	1.679.726.435	629.561.880
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	40.123.017	37.509.834	35.403.431	31.891.457	28.524.876
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	2.016.803.239	2.192.564.472	1.292.783.336	2.705.481.590	1.266.018.536
Lífeyrisbyrði.....	19,15%	23,49%	27,42%	21,96%	40,12%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaði í % af iðgjöldum.....	2,41%	2,44%	2,96%	2,35%	2,57%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	3,97%	6,44%	3,10%	12,77%	5,52%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,23%	0,24%	0,24%	0,25%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

Líf III	2018	2017	2016	2015	2014
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	4,41%	6,62%	4,13%	9,83%	4,53%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,53%	4,53%	4,80%	5,80%	5,76%
Hrein raunávöxtun	1,12%	4,80%	1,99%	7,68%	3,46%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	3,78%	3,87%	3,63%	3,83%	4,06%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	3,94%	-0,16%	-0,15%	0,18%	-0,06%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	19,08%	31,86%	37,15%	35,30%	38,78%
Skráð skuldabréf.....	67,67%	61,44%	56,37%	55,24%	48,59%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	10,16%	5,23%	5,54%	5,13%	6,30%
Óskráð skuldabréf.....	3,08%	1,45%	0,90%	0,43%	0,87%
Bankainnstæður	0,00%	0,03%	0,04%	3,91%	5,46%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	84,05%	87,96%	92,57%	94,20%	95,24%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	15,95%	12,04%	7,43%	5,80%	4,76%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	4.999	4.613	4.021	3.993	3.743
Fjöldi lífeyrisþega	186	176	186	186	180
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframreiðslu.....	0	0	0	8	99
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	342	380	351	318	92
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	92,62%	85,84%	86,71%	87,37%	66,17%
Fyrirframreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	5,27%	29,89%
Örorkulífeyrir.....	0,55%	0,84%	1,26%	0,00%	0,11%
Makalífeyrir.....	1,58%	5,34%	2,59%	1,82%	2,23%
Barnalífeyrir.....	3,34%	6,36%	6,59%	1,36%	1,60%
Annar lífeyrir.....	1,91%	1,62%	2,84%	4,18%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.544.322.285	1.463.525.396	1.193.416.923	1.614.771.419	501.070.383
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	411.065.891	395.522.893	420.226.499	415.034.312	408.666.280
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	635.617.963	838.415.546	478.721.286	947.722.161	407.447.067
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	30.941.637	28.678.850	26.809.124	23.380.344	22.063.310
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.737.932.720	1.877.739.198	1.225.102.587	2.124.078.924	477.787.860
Lífeyrisbyrði.....	26,62%	27,03%	35,21%	25,70%	81,56%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaðu í % af iðgjöldum.....	2,00%	1,96%	2,25%	1,45%	4,40%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	4,53%	6,63%	4,24%	9,63%	4,68%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,23%	0,24%	0,24%	0,25%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2018	2017	2016	2015	2014
Líf IV					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	5,10%	6,18%	6,13%	4,27%	3,44%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	6,40%	3,29%	4,04%	4,56%	5,01%
Hrein raunávöxtun	1,79%	4,37%	3,95%	2,23%	2,38%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	2,94%	2,28%	1,79%	1,50%	2,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	2,85%	-1,34%	-0,87%	-0,99%	-0,77%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,00%	9,94%	21,53%	20,70%	27,77%
Skráð skuldabréf.....	100,00%	90,06%	78,47%	63,09%	69,17%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Óskráð skuldabréf.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,00%	16,21%	3,06%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	100,00%	100,00%	100,00%	98,28%	100,00%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	0,00%	0,00%	0,00%	1,72%	0,00%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	4.236	3.933	3.443	3.432	3.218
Fjöldi lífeyrisþega	410	359	315	274	276
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframreiðslu.....	0	0	0	3	84
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	186	231	204	182	65
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	90,50%	94,00%	98,27%	94,60%	63,98%
Fyrirframreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	2,40%	23,64%
Örorkulífeyrir.....	0,00%	0,72%	0,07%	0,49%	0,03%
Makalífeyrir.....	3,38%	3,25%	0,44%	1,13%	2,88%
Barnalífeyrir.....	5,57%	1,97%	0,52%	0,89%	9,46%
Annar lífeyrir.....	0,55%	0,07%	0,70%	0,49%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.349.694.390	1.359.860.316	1.246.746.249	1.047.482.624	399.490.886
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	502.982.650	417.798.814	358.406.470	280.065.208	315.274.271
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	454.848.653	477.855.015	398.104.852	242.013.340	178.954.297
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	19.258.227	17.465.458	15.042.070	12.943.925	12.454.314
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.282.302.166	1.402.451.060	1.271.402.561	996.486.831	250.716.598
Lífeyrisbyrði.....	37,27%	30,72%	28,75%	26,74%	78,92%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaðu í % af iðgjöldum.....	1,43%	1,28%	1,21%	1,24%	3,12%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	5,19%	6,22%	6,16%	4,44%	3,63%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,23%	0,23%	0,24%	0,25%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2018	2017	2016	2015	2014
Samtrygging					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	4,34%	6,64%	3,38%	15,07%	5,22%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,64%	4,82%	4,93%	6,48%	6,40%
Hrein raunávöxtun	1,06%	4,82%	1,26%	12,82%	4,14%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára *.....	4,72%	5,31%	4,98%	5,13%	3,56%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára *.....	4,05%	0,12%	-0,17%	0,83%	0,55%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	23,84%	29,97%	33,95%	33,85%	30,39%
Skráð skuldabréf **.....	62,27%	62,49%	58,16%	56,13%	58,66%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	11,17%	6,05%	6,86%	6,80%	7,85%
Óskráð skuldabréf **.....	2,72%	1,46%	1,00%	0,63%	1,25%
Bankainnstæður	0,00%	0,03%	0,04%	2,59%	1,85%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	81,21%	83,76%	89,32%	90,63%	95,65%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	18,79%	16,24%	10,68%	9,37%	4,35%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	9.907	8.943	7.181	7.139	6.815
Fjöldi lífeyrisþega	301	251	211	178	167
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	33,34%	25,99%	21,70%	19,08%	14,17%
Fyrirframsgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Örorkulífeyrir.....	58,57%	65,53%	72,97%	74,98%	80,35%
Makalífeyrir.....	5,26%	5,80%	2,59%	3,44%	4,94%
Barnalífeyrir.....	2,83%	2,69%	2,73%	2,50%	0,54%
Annar lífeyrir.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.881.391.816	1.696.795.181	1.221.431.563	894.282.043	795.434.784
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	122.928.056	95.905.783	92.445.774	64.567.695	74.319.242
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	722.422.147	940.826.373	436.565.380	1.363.988.783	546.296.526
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	40.107.548	38.776.061	36.861.684	32.175.629	35.795.379
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	2.476.388.283	2.528.900.001	1.528.689.487	2.161.527.502	1.231.616.689
Lífeyrisbyrði.....	6,53%	5,57%	7,57%	7,22%	9,34%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaðu í % af iðgjöldum.....	2,13%	2,25%	3,02%	3,60%	4,50%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	4,50%	6,70%	3,57%	14,32%	5,49%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,25%	0,28%	0,30%	0,30%	0,40%

*) Ávöxtunartölur samtryggingardeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

**) Tölur vegna 2013 - 2015 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

Stjórnarháttayfirlýsing Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2018

Stjórnarháttayfirlýsing

Góðir stjórnarhættir Íslenska lífeyrissjóðsins leggja grunninn að traustum samskiptum sjóðfélaga, stjórnarmanna og stjórnenda sjóðsins og stuðla að hlutlægni, heilindum, gagnsæi og ábyrgð í stjórnun við rekstur sjóðsins. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins leggur áherslu á að viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti sé fylgt og að stjórnarhættir sjóðsins á hverjum tíma séu í samræmi við þær leiðbeiningar.

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn er almennur lífeyrissjóður sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Íslenski lífeyrissjóðurinn er með rekstrarsamning við Landsbankann hf. sem sér um daglegan rekstur sjóðsins.

Stjórnarhættir

Stjórnarháttayfirlýsing þessi er í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins fylgir viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Yfirlýsing um stjórnarhætti er birt á vef Íslenska lífeyrissjóðsins. Íslenski lífeyrissjóðurinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út 1. júní 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Íslenski lífeyrissjóðurinn uppfyllir ákvæði leiðbeininganna. Sjóðurinn vikur að hluta til frá leiðbeiningunum um stjórnarhætti fyrirtækja og á það við ákvæði sem eiga ekki við um lífeyrissjóði. Má þar helst nefna atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa, starfskjarastefnu, starfskjaranefnd og tilnefningarnefnd.

Aðrar reglur og viðmið sem einnig er farið eftir og eiga sérstaklega við um starfsemi lífeyrissjóða

Um starfsemi Íslenska lífeyrissjóðsins gilda lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerðir, reglur og tilmæli FME og Seðlabankans og ýmis önnur lagaákvæði um lífeyrissjóði. Samkvæmt 29. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, ber stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Stjórn lífeyrissjóðs skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Stjórnin setur sér starfsreglur. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag sjóðsins stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn hans. Stjórn sjóðsins skal árlega endurmeta stjórnarhætti sína með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti og bregðast við með viðeigandi hætti ef þörf er á.

Áhættustjórnun og innra eftirlit

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á því að fyrir hendi sé virk áhættustjórnun og innra eftirlitskerfi. Lögð er áhersla á aðgreina helstu áhættuþætti sem steðja að rekstri sjóðsins og að innleiddar séu fyrirbyggjandi eftirlitsaðgerðir til að draga úr áhættu. Tilgangur innra eftirlits er að stuðla að því að sjóðurinn nái markmiðum sínum varðandi rekstur, ávöxtun, áhættuvilja og áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar og hlíti lögum og reglum. Það er stefna sjóðsins að taka aðeins áhættu sem hann skilur, getur metið og mætt.

Árangursrík áhættustjórnun er lykilþáttur í rekstri sjóðsins. Í áhættustjórnun felst greining, mat og stýring á áhættuþáttum í rekstri sjóðsins og að sjóðurinn hafi skilvirkt skipulag til að mæta áhættu og/eða miðla upplýsingum um áhættu til grundvallar upplýstri ákvarðanatöku. Lögð er áhersla á að við rekstur sjóðsins sé viðhöfð fagleg áhættustjórnun

Áhættustjórnun og innra eftirlit er samofið daglegri starfsemi sjóðsins. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á eftirliti og stjórnun á áhættum sem steðja að sjóðnum og eignum hans. Óflug eftirfylgni með ákvörðunum og vöktun áhættu er hluti innra eftirlits.

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáraáhættu, samþjöppunaráhættu, aðra áhættuþætti, álagspróf séreignardeildar og vikmarkaefirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks áhættustjóra.

Persónuvernd

Í júní 2018 voru samþykkt ný lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, nr. 90/2018. Þau lög eru byggð á nýrri tilskipun ESB um persónuvernd, GDPR. Í samræmi við efni laganna hefur Íslenski lífeyrissjóðurinn skipað sjóðnum persónuverndarfulltrúa.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur það markmið að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga sinna með ábyrgum hætti. Við ákvörðun fjárfestinga er lagt til grundvallar að sjóðurinn er langtímafjárfestir og allir fjárfestingarkostir metnir sem slíkir. Ábyrgur rekstur, góðir stjórnarhættir, sjálfbærni, samfélagsleg ábyrgð og eftirfylgni við lög og reglur er að mati Íslenska lífeyrissjóðsins grundvöllur árangurs og framfara. Við mat fjárfestingarkosta er litið til framangreindra þátta og þeir lagðir til grundvallar fjárfestingarákvarðana auk hefðbundinna arðsemisjónarmiða. Íslenski lífeyrissjóðurinn er stofnaðili að Iceland SIF sem er íslenskur umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar, sem stofnaður var 13. nóvember 2017. Tilgangur félagsins er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga og auka umræður um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Stefna Íslenska lífeyrissjóðsins um ábyrgar fjárfestingar, auk starfs- og siðareglna, marka siðferðileg viðmið sjóðsins í fjárfestingum. Stefnan og reglurnar eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins.

Skýringar

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins

Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum stjórnar. Auk þess hefur stjórn sjóðsins lögbundnu hlutverki að gegna. Starfs- og siðareglur Íslenska lífeyrissjóðsins eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Þá hefur stjórnin sett verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna Íslenska lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga. Reglurnar hafa verið staðfestar af Fjármálaeftirlitinu. Stjórn sjóðsins hélt 12 formlega stjórnarfundum á árinu 2018.

Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins eru fimm stjórnarmenn og þrjú varamenn. Fjórir stjórnarmenn eru kosnir á ársfundi og einn skipaður af stjórn Landsbankans hf. Stjórnarmenn eru kosnir og skipaðir til tveggja ára í senn. Tveir varamenn eru kosnir til tveggja ára á ársfundi sjóðsins. Einn varamaður er skipaður til tveggja ára af stjórn Landsbankans hf. Á árinu 2018 voru gerðar þær breytingar á samþykktum sjóðsins að frá og með aðalafundi á árinu 2019 verða allir stjórnarmenn kosnir af sjóðfélögum á aðalfundi sjóðsins.

Í stjórn sjóðsins eru:

Atli Atlason, formaður

Atli Atlason f. 1966, er deildarstjóri kjaradeildar hjá Landspítala. Hann lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands 1986 og Cand. oecon prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1992. Starfaði sem forstöðumaður fjármála- og rekstrarsviðs Fiskistofu 1992-1999, forstöðumaður starfmannahalds Búnaðarbankans 1999-2003, framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbanka Íslands hf. 2003-2008, framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbankans 2008-2010 og deildarstjóri kjaradeildar hjá Reykjavíkurborg 2012-2018. Hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009, sem varaformaður stjórnar frá maí 2011 og formaður stjórnar frá febrúar 2013.

Snorri Ómarsson, varaformaður

Snorri Ómarsson, f. 1971, er starfandi flugstjóri hjá Icelandair og hefur gengt störfum þjálfunarflugstjóra frá árinu 2017. Lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands árið 1991, BS prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1999 og meistaraþrófi í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík árið 2011. Starfsmaður Icelandair frá 1998-2007 og aftur frá 2009. Starfsmaður í greiningardeild Landsbanka Íslands hf. frá 2007-2009. Í sparissjóðsnefnd Félags íslenskra atvinnuflugmanna, FÍA, vorið 2013. Í Trúnaðarráði FÍA árið 2011-2012. Í Starfsráði FÍA/Icelandair frá 2012-2018. Í samninganefnd FÍA frá árinu 2013-2014 og unnið að sérfræðistörfum fyrir nefndina frá árinu 2016. Varamaður í stjórn Eftirlunasjóðs atvinnuflugmanna frá 1999-2005. Í Alþjóðanefnd FÍA frá árinu 2017. Snorri hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá júní 2011, og varaformaður stjórnar frá árinu 2013.

Erla Ósk Ásgeirsdóttir

Erla Ósk Ásgeirsdóttir, f. 1977, starfar sem forstöðumaður starfsmanna- og gæðasviðs Icelandair hótela. Erla Ósk er stjórnarformaður Félagsstofnunar stúdenta og situr í Útflutnings- og markaðsráði. Þá hefur hún verið varamaður í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða frá árinu 2015 en hún er jafnframt varamaður í stjórn Íslandsstofu. Erla er með MPA gráðu frá Háskóla Íslands auk B.A. prófs í stjórn málafræði frá sama skóla. Erla útskrifaðist með alþjóðlegt IATA/UFTA próf frá Ferðamálastofu Íslands árið 1999. Erla Ósk hefur sótt námskeið um árangur og ábyrgð stjórnarmanna hjá Háskólanum í Reykjavík. Erla hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá árinu 2012.

Una Eyþórsdóttir

Una Eyþórsdóttir f. 1955, er mannaússtjóri hjá Sinfóníuhljómsveit Íslands frá 2011. Hún er viðskiptafræðingur MBA frá Háskóla Íslands 2002 og MS í mannaússtjórnun frá sama skóla 2011. Starfaði hjá Icelandair frá 1975 til 2008 lengst af sem starfsmannastjóri í framkvæmdastjórn, forstöðumaður starfsþróunar og deildarstjóri notendasviðs tölvudeildar. Una stofnaði og rak Ferðaskóla Flugleiða sem var viðurkenndur alþjóðlegur ferðaskóli sem starfaði í 10 ár. Hún hefur starfað við ráðgjöf í mannaúsmálum og við kennslu. Una hefur sótt námskeið um ábyrgð og árangur stjórnarmanna hjá HR. Hún hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011.

Þórir Óskarsson

Þórir Óskarsson f. 1976, er tryggingastærðfræðingur hjá Vátryggingafélagi Íslands. Lauk B.Sc. prófi í stærðfræði frá HÍ árið 2000 og stundaði nám í tryggingastærðfræði við Kaupmannahafnarháskóla 2003 til 2006 og lauk Cand. Act. prófi þaðan haustið 2006. Hann hlaut viðurkenningu FME sem tryggingastærðfræðingur 5. janúar 2009 og var sá fyrsti í 10 ár til að hljóta þá viðurkenningu. Starfaði sem tryggingastærðfræðingur hjá dönsku tryggingafélagi 2006-2009. Gjaldkeri í Barna- og Unglingaráði knattspyrnudeildar Þróttar frá 2012. Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009 auk þess að sitja í endurskoðunarnefnd sjóðsins, formaður nefndarinnar frá 2011.

Varamenn í stjórn eru:

Guðríður Sigurðardóttir

Guðríður Sigurðardóttir, f. 1970, er meðeigandi og ráðgjafi hjá Attentus mannaúður og ráðgjöf ehf. auk þessa að vera stundarkennari í MBA námi Háskóla Íslands. Guðríður lauk MA gráðu í forystu og breytingastjórnun frá EADA Business School og BA gráðu frá Háskóla Íslands í spænsku og fjölmíðlafræði, námi í starfsmannastjórnun frá Endurmenntun HÍ og stjórnendamarkþjálfun (e. Executive Coaching) frá Opna Háskólanum í Reykjavík og Coach University.

Þorsteinn Fr. Sigurðsson

Þorsteinn Fr. Sigurðsson, f. 1952., er framkvæmdastjóri Sjálfsbjargar landssambands hreyfihamlaðra. Lauk tvöfaldri BA gráðu í alþjóðaviðskiptum og tölvunarfræði frá Memphis University 1983, MIM/MBA í alþjóðmarkaðs- og fjármálum frá Thunderbird AZ 1984, fékk Löggildingu í verðbréfiðskiptum 2005, lauk M.L. í lögfræði frá HR 2010. Framkvæmdastjóri Bandalags íslenskra skáta 1992-2009, framkvæmdastjóri Stjórnlagaráðs 2010-2012, Framkvæmdastjóri Starfs – vinnumiðlun og ráðgjöf ehf 2012 – 2015, og framkvæmdastjóri Sjálfsbjargar lsh frá 2016. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011 og í endurskoðunarnefnd sjóðsins frá 2011.

Valur Ægisson

Valur Ægisson, f. 1984, er forstöðumaður viðskiptagreiningar Landsvirkjunar. Auk þess situr hann í stjórn Íslenskrar NýOrku ehf. Lauk stúdentsprófi frá Verzlunarskóla Íslands 2004, B.Sc. í iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands 2007 og M.Sc. í rekstarverkfræði frá Masdar Institute 2011. Próf í verðbréfavíðskiptum 2008. Námskeið um árangur og ábyrgð stjórnarmanna hjá Háskólanum í Reykjavík 2017. Starfaði áður í eignastýringu Landsbankans hf. og Íslandsbanka hf. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2014 og í endurskoðunarnefnd sjóðsins frá 2018.

Sjálfsmat stjórnar

Stjórn sjóðsins framkvæmdi sjálfsmat á þekkingu og reynslu stjórnarmanna. Tilgangur matsins var að kortleggja þekkingu, kunnáttu og reynslu hvers stjórnarmanns með hliðsjón af helstu hliðum rekstrar lífeyrissjóðsins og meta þannig styrkleika og veikleika stjórnarinnar í heild. Niðurstöður sjálfsmatsins voru á þá leið að stjórn sjóðsins býr yfir góðri þekkingu á málefnum lífeyrissjóðsins og lífeyrismálum almenn. Stjórnarmenn eru virkir á stjórnarfundum og upplýsingagjöf og skipulag stjórnarfunda er í góðu horfi.

Mæting aðalmanna á stjórnarfundum ársins 2018

Á árinu 2018 voru haldnir 12 fundir. Mæting: Atli Atlason, formaður, 12 fundir, Snorri Ómarsson, varaformaður, 11 fundir, Erla Ósk Ásgeirsdóttir, 12 fundir, Una Eyþórsdóttir, 11 fundir og Þórir Óskarsson, 11 fundir.

Óhæði stjórnarmanna

Stjórnarmenn eru óháðir Íslenska lífeyrissjóðnum og rekstraraðila sjóðsins, Landsbankanum hf.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins skipar 3 nefndarmenn í endurskoðunarnefnd. Hlutverk endurskoðunarnefndar er m.a. að sinna eftirliti með endurskoðun ársreiknings sjóðsins og eftirliti með vinnuferlum við gerð reikningsskila. Þær breytingar urðu á skipun nefndarmanna á árinu 2018 að Valur Ægisson, varamaður í stjórn sjóðsins, tók sæti Ólafs Arnar Ingólfssonar. Nefndarmenn í endurskoðunarnefnd Íslenska lífeyrissjóðsins á árinu 2018 voru Þórir Óskarsson, formaður, Þorsteinn Fr. Sigurðsson, Ólafur Örn Ingólfsson og Valur Ægisson, sem tók sæti Ólafs Arnar á miðju ári.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð. Endurskoðunarnefnd hélt 4 fundi á árinu 2018. Starfsreglur endurskoðunarnefndar eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem sjóðstjórn hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá sjóðstjórn. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins er Ólafur Páll Gunnarsson.

Ólafur Páll Gunnarsson, f. 1968, er Cand. Jur. frá Háskóla Íslands 1996 og LL.M. frá University of London, Queen Mary 2006. Var lögfræðingur í fjármálaráðuneytinu frá 2000 til 2006, lögfræðingur í Landsbanka Íslands hf., síðar Landsbankanum hf. frá 2008 til 2013. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins og Lífeyrissjóðs Tannlæknafélags Íslands frá 2013

Áhættustjóri

Ábyrgðaraðili áhættustýringar er Hólmfríður Kristjánsdóttir. Hólmfríður er Cand. Jur. frá Háskóla Íslands 1999 og hdl. frá árinu 2001 auk þess sem hún lauk MBA námi frá Háskólanum í Reykjavík í 2017. Hólmfríður hefur meðal annars starfað sem lögmaður hjá Juris slf. lögmannsstofu og var á árunum 2008-2014 forstöðumaður hjá Deloitte ehf. þar sem hún starfaði við stjórnun lögfræðisviðs sem og verkefnastjórnun og málflytning

Persónuverndarfulltrúi

Hólmfríður Kristjánsdóttir er persónuverndarfulltrúi Íslenska lífeyrissjóðsins.

Endurskoðandi

Endurskoðandi sjóðsins árið 2018 var Rýni endurskoðun.

Innri endurskoðandi

Innri endurskoðandi sjóðsins er innri endurskoðun Landsbankans hf.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingastærðfræðingur sjóðsins er Bjarni Guðmundsson tryggingastærðfræðingur.

Stjórnarháttayfirlýsing þessi var samþykkt á stjórnarfundum Íslenska lífeyrissjóðsins 10. apríl 2019.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

	2018	2017	Líf I 2018	Líf II 2018	Líf III 2018	Líf IV 2018	Samtrygging 2018
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga	3.696.096.846	3.273.459.224	1.817.158.764	648.887.694	437.777.915	239.889.781	552.382.692
Iðgjöld launagreiðenda	5.049.220.701	4.015.574.167	1.937.713.357	994.136.725	531.295.238	257.317.417	1.328.757.964
Réttindaflutningur og endurgreiðslur milli deilda	1.574.225	0	-1.386.620.335	-30.352.347	568.945.753	849.601.154	0
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	172.464.329	116.874.351	110.993.003	52.030.749	6.303.379	2.886.038	251.160
	<u>8.919.356.101</u>	<u>7.405.907.742</u>	<u>2.479.244.789</u>	<u>1.664.702.821</u>	<u>1.544.322.285</u>	<u>1.349.694.390</u>	<u>1.881.391.816</u>
Sérstök aukaframlög	35.609.924	25.142.965		0	0	0	35.609.924
	<u>8.954.966.025</u>	<u>7.431.050.707</u>	<u>2.479.244.789</u>	<u>1.664.702.821</u>	<u>1.544.322.285</u>	<u>1.349.694.390</u>	<u>1.917.001.740</u>
Lífeyrir							
Heildarfjárhæð lífeyris	894.653.711	765.587.562	31.695.527	44.628.706	286.200.625	434.300.855	97.827.998
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga	1.398.474.039	1.258.181.474	930.751.299	274.175.679	124.865.266	68.681.795	0
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð	25.100.058	21.245.559	0	0	0	0	25.100.058
Eftirlaun frá Tryggingastofnun	0	0	0	0	0	0	0
	<u>2.318.227.808</u>	<u>2.045.014.595</u>	<u>962.446.826</u>	<u>318.804.385</u>	<u>411.065.891</u>	<u>502.982.650</u>	<u>122.928.056</u>
Fjárfestingartekjur							
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	317.942.276	1.418.997.024	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207
Hreinar tekjur af skuldabréfum	2.935.124.782	2.917.390.277	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	462.309	1.027.392	368.263	32.950	31.875	284	28.937
Vaxtatekjur af handbæru fé	47.155.330	25.068.793	12.795.512	10.756.954	10.474.190	3.547.362	9.581.312
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	6.906.073	12.113.992	125.393	221.938	78.274	24.299	6.456.169
Fjárfestingargjöld	-66.490.747	-102.068.320	4.616.163	-32.711.949	-11.367.809	-12.472.202	-14.554.950
	<u>3.241.100.023</u>	<u>4.272.529.158</u>	<u>717.183.440</u>	<u>711.027.820</u>	<u>635.617.963</u>	<u>454.848.653</u>	<u>722.422.147</u>
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	177.185.607	159.052.680	46.755.178	40.123.017	30.941.637	19.258.227	40.107.548
	<u>177.185.607</u>	<u>159.052.680</u>	<u>46.755.178</u>	<u>40.123.017</u>	<u>30.941.637</u>	<u>19.258.227</u>	<u>40.107.548</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	9.700.652.634	9.499.512.590	2.187.226.225	2.016.803.239	1.737.932.720	1.282.302.166	2.476.388.283
Hrein eign frá fyrra ári	<u>70.700.503.404</u>	<u>61.200.990.814</u>	<u>17.729.146.691</u>	<u>16.884.290.396</u>	<u>13.151.210.080</u>	<u>8.116.923.588</u>	<u>14.818.932.650</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>80.401.156.038</u>	<u>70.700.503.404</u>	<u>19.916.372.916</u>	<u>18.901.093.635</u>	<u>14.889.142.800</u>	<u>9.399.225.754</u>	<u>17.295.320.933</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir	31.12.2018	31.12.2017	Líf I 2018	Líf II 2018	Líf III 2018	Líf IV 2018	Samtrygging 2018
Fjárfestingar							
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	25.907.384.617	28.085.659.551	9.313.860.836	6.923.618.099	4.052.101.764	0	5.617.803.918
Skuldabréf	49.830.604.058	41.612.353.872	9.509.924.684	10.993.861.020	9.801.350.812	9.097.802.765	10.427.664.777
Bundnar Bankainnstæður	0	23.866.539	0	0	0	0	0
	<u>75.737.988.675</u>	<u>69.721.879.962</u>	<u>18.823.785.520</u>	<u>17.917.479.119</u>	<u>13.853.452.576</u>	<u>9.097.802.765</u>	<u>16.045.468.695</u>
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	212.055.429	160.803.919	0	0	0	0	212.055.429
Aðrar kröfur	58.872.844	6.850.314	19.961.584	15.983.178	10.414.546	262.352	12.251.184
	<u>270.928.273</u>	<u>167.654.233</u>	<u>19.961.584</u>	<u>15.983.178</u>	<u>10.414.546</u>	<u>262.352</u>	<u>224.306.613</u>
Handbært fé	4.453.867.316	1.136.299.673	1.408.035.683	888.301.846	965.426.264	266.098.973	926.004.550
Eignir	<u>80.462.784.264</u>	<u>71.025.833.868</u>	<u>20.251.782.787</u>	<u>18.821.764.143</u>	<u>14.829.293.386</u>	<u>9.364.164.090</u>	<u>17.195.779.858</u>
SKULDIR							
Viðskiptaskuldir							
Viðskiptareikningur milli brauta	0	0	300.457.941	-83.847.721	-63.391.317	-37.262.026	-115.956.877
Aðrar skuldir	61.628.226	325.330.465	34.951.930	4.518.229	3.541.903	2.200.362	16.415.802
Skuldir	<u>61.628.226</u>	<u>325.330.465</u>	<u>335.409.871</u>	<u>-79.329.492</u>	<u>-59.849.414</u>	<u>-35.061.664</u>	<u>-99.541.075</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls	<u>80.401.156.038</u>	<u>70.700.503.403</u>	<u>19.916.372.916</u>	<u>18.901.093.635</u>	<u>14.889.142.800</u>	<u>9.399.225.754</u>	<u>17.295.320.933</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2018

	2018	2017	Líf I 2018	Líf II 2018	Líf III 2018	Líf IV 2018	Samtrygging 2018
Inngreiðslur							
Iðgjöld	8.906.273.442	7.323.944.096	2.480.745.611	1.664.944.312	1.544.719.579	1.349.944.932	1.865.919.008
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	51.816.320	25.153.862	10.497.151	11.112.062	10.578.832	3.568.069	16.060.206
Aðrar inngreiðslur	45.195	241.732	0	0	0	45.195	0
	<u>8.958.134.957</u>	<u>7.349.339.690</u>	<u>2.491.242.762</u>	<u>1.676.056.374</u>	<u>1.555.298.411</u>	<u>1.353.558.196</u>	<u>1.881.979.214</u>
Útgreiðslur							
Lífeyrir	910.624.926	775.646.239	22.211.134	44.628.706	286.200.625	434.300.855	123.283.606
Rekstrarkostnaður	154.415.364	222.859.198	37.924.892	36.620.165	28.243.362	15.124.067	36.502.878
Viðskiptareikningur á milli brauta	0	0	-99.304.308	24.555.868	29.945.060	24.704.129	20.099.251
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.398.474.039	1.258.181.474	930.751.299	274.175.679	124.865.266	68.681.795	0
Aðrar útgreiðslur	228.561.410	-778.747	155.201.745	23.500.626	17.799.275	12.529.292	19.530.472
	<u>2.692.075.738</u>	<u>2.255.908.164</u>	<u>1.046.784.762</u>	<u>403.481.044</u>	<u>487.053.588</u>	<u>555.340.138</u>	<u>199.416.206</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>6.266.059.219</u>	<u>5.093.431.526</u>	<u>1.444.458.000</u>	<u>1.272.575.330</u>	<u>1.068.244.823</u>	<u>798.218.058</u>	<u>1.682.563.008</u>
Fjárfestingahreyfingar							
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	205.565.693	1.712.068.671	93.316.326	47.018.354	24.070.446	0	41.160.567
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.973.866.173	-11.536.911.458	-4.369.097.635	-3.290.057.779	-1.646.296.253	0	-2.668.414.506
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	14.330.714.890	13.938.787.017	4.846.616.770	3.871.083.151	2.486.664.131	806.238.585	2.320.112.253
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.205.371.336	1.147.400.770	623.925.252	673.700.789	650.475.677	523.013.819	734.255.799
Keypt skuldabréf	-20.303.391.964	-17.271.565.255	-3.334.415.472	-3.796.769.318	-3.356.316.782	-6.956.487.031	-2.859.403.361
Seld skuldabréf	11.597.509.475	7.455.752.027	1.436.990.553	1.907.232.633	1.617.983.552	5.085.473.134	1.549.829.603
	<u>-2.938.096.743</u>	<u>-4.554.468.228</u>	<u>-702.664.206</u>	<u>-587.792.170</u>	<u>-223.419.229</u>	<u>-541.761.493</u>	<u>-882.459.645</u>
Hækkun (Lækkun) á handbæru fé	<u>3.327.962.476</u>	<u>538.963.298</u>	<u>741.793.794</u>	<u>684.783.160</u>	<u>844.825.594</u>	<u>256.456.565</u>	<u>800.103.363</u>
Gengismunur af handbæru fé	<u>-10.394.833</u>	<u>-26.757.456</u>	<u>15.452.531</u>	<u>-21.675.908</u>	<u>-1.179.613</u>	<u>0</u>	<u>-2.991.843</u>
Handbært fé í upphafi árs	<u>1.136.299.674</u>	<u>624.093.832</u>	<u>650.789.358</u>	<u>225.194.594</u>	<u>121.780.283</u>	<u>9.642.408</u>	<u>128.893.030</u>
Handbært fé í lok árs	<u>4.453.867.316</u>	<u>1.136.299.673</u>	<u>1.408.035.683</u>	<u>888.301.846</u>	<u>965.426.264</u>	<u>266.098.973</u>	<u>926.004.550</u>